İŞKUR

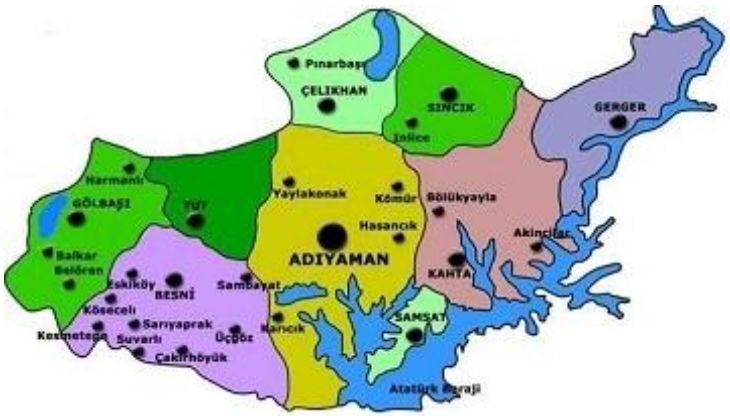

2016

ADIYAMAN

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

ADIYAMAN ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

(2016)

HAZIRLAYAN

MEHMET TATAR

ÖMER FARUK BOZAN

SUNUŞ

Günümüzün en önemli problemlerinden biri olan işsizlik ve istihdam sorunu toplumsal huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle işsizliği azaltan ve istihdamı artıran politikaların oluşturulması önem arz etmektedir.

İşsizlikle mücadeleyi ve istihdamın artırılmasını amaçlayan etkin istihdam politikalarının oluşturulması, işgücü piyasasındaki gelişmelerin ve işgücü hareketlerinin izlenebilmesi, güncel ve güvenilir bilgilerin elde edilmesine ve yorumlanmasına bağlıdır. Bu nedenle, işgücü piyasasından elde edilecek bilgilerin derlenmesine ve yorumlanmasına ihtiyaç vardır.

"İşgücü Piyasası Araştırma Raporu" ile ilimizin çalışma hayatını ilgilendiren nitelikli eleman açığını tespit etmek ve önümüzdeki süreçte farklı sektörlerde ihtiyaç duyulan işgücünü yetiştirmek amacıyla düzenlenecek mesleki eğitim faaliyetleri işgücü piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda olacaktır.

Bu raporun hazırlanmasında emeği geçen Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü çalışanlarına, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Adıyaman İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Abdullah ERİN
Adıyaman Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir.

Türkiye İş Kurumu, 2016 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 8 Nisan – 6 Mayıs 2016 tarihleri arasında Türkiye genelinde 88.966 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Araştırma kapsamında, ilimizde faaliyet gösteren 20 ve daha fazla çalışanı olan 349 işyeri tespit edilmiş olup 303 işyerine ulaşılmıştır.

İş ve Meslek Danışmanlarımızın işverenlerle gerçekleştirdiği görüşmeler sonrasında, ilimizde; istihdam edilenlerin meslek bilgileri, ihtiyaç duyulan açık işler ve bu açık işlerde aranan özellikler, bulunmasında/karşılanmasında güçlük çekilen meslekler ile bu mesleklerde neden çalışacak kişi bulunamadığına ilişkin bilgileri ve önümüzdeki yıl için istihdam beklentileri tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlar, İlimizin istihdam politikalarına yön verecektir.

Adıyaman İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu raporun hazırlanmasında zaman ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize ve emeği geçen Kurum çalışanlarımıza teşekkür ederim.

Ramazan TATAR
Adıyaman Çalışma ve İş Kurumu
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
İÇİNDEKİLER iii
TABLOLAR LİSTESİ iv
ŞEKİLLER LİSTESİ v
KISALTMALAR vi
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 4

BİRİNCİ BÖLÜM 5
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 5
1. İŞKUR GÖSTERGELERİ 7
1.1. Kayıtlı İşsiz 7
1.2. Açık İşler 9
1.3. İşe Yerleştirmeler 11
1.4. Mesleki Eğitim Faaliyetleri 12
1.5. İşsizlik Ödeneği 13

İKİNCİ BÖLÜM 15
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 15
AMAÇ VE YÖNTEM 15
2. İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 17
2.1. İşyeri Verileri 17
2.2. Mevcut İstihdam 26
3. AÇIK İŞLER 29
4. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 45
5. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 51

SONUÇ 58
KAYNAKÇA 61
EKLER 62
Ek 1: 2016 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu 62
Ek 2: Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları 70
Ek 3: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 72

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013) 5
Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2015) 9
Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2015) 10
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015) 12
Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2010-2015) 13
Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2015) 13
Tablo 7: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2015) 14
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 17
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 24
Tablo 10: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 26
Tablo 11: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 27
Tablo 12: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 28
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 28
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı 30
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı 30
Tablo 16: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi 34
Tablo 17: Açık İş Arama Süresinin Cinsiyete Göre Dağılımı 35
Tablo 18: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi 36
Tablo 19: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması 38
Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı 38
Tablo 21: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları 39
Tablo 22: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı 40
Tablo 23: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi 41
Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 42
Tablo 25: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 43
Tablo 26: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 44
Tablo 27: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 44
Tablo 28: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 46
Tablo 29: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 48
Tablo 30: Meslek Grubuna Göre TGÇM Nedenleri 50
Tablo 31: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 51
Tablo 32: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 52
Tablo 33: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 53
Tablo 34: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 54
Tablo 35: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 55

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013) 6
Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2015) 8
Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2015) 10
Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2015) 11
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 18
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı 19
Şekil 7: Kadınların Part-time Çalışma Durumu 19
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 20
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu 21
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 22
Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 23
Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 23
Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Durumu 25
Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 27
Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı 29
Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları 31
Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları 31
Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi 32
Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 32
Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 33
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Süresine Göre Dağılımı 35
Şekil 22: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 36
Şekil 23: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı 37
Şekil 24: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 45
Şekil 25: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 46
Şekil 26: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 47
Şekil 27: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı 48
Şekil 28: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri 49
Şekil 29: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO 55
Şekil 30: İşverenlerin Bir Yıl Sonraki İstihdam Değişim Beklentilerine Göre Beş Yıl Sonraki Beklentileri 56

KISALTMALAR

EUROSTAT	Avrupa Birliği İstatistik Ofisi
İEP	İşbaşı Eğitim Programı
İKO	İşgücüne Katılma Oranı
İO	İşsizlik Oranı
İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
RİP	Resmi İstatistik Programı
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TYP	Toplum Yararına Program

YÖNETİCİ ÖZETİ

İstihdamın artırılması ve işsizliğin azaltılması; eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılmasına, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır. Bu hedef doğrultusunda Adıyaman ilinde işgücü piyasasının talep boyutunu tespit edebilmek amacı ile Adıyaman Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından 8 Nisan – 6 Mayıs 2016 tarihleri arasında Adıyaman İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirilmiştir.

İşgücü bir ülkedeki emek arzını insan sayısı yönünden ifade eden bir kavramdır. İşgücünün çalışma hayatıyla buluştuğu piyasa koşullarına ise işgücü piyasası denmektedir. İşgücü piyasası; nüfus, ekonomik yapı, sosyal yapı, eğitim yapısı, işgücü göstergeleri, yatırımlar, teşvikler, göç durumu gibi birçok faktörden etkilenmektedir. Bu çalışmada bu faktörlerin hepsine yer verilmesi mümkün değildir. Bu nedenle Adıyaman ilinin işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunabilecek temel veriler ile İŞKUR verilerine yer verilecektir.

İşgücü piyasasını analiz etmek amacıyla hem arz hem de talep verilerini içeren bu raporda arz tarafının verilerini yayınlayan TÜİK'in rakamları ile İŞKUR'un idari kayıtlarında tuttuğu verilerinden hareket ederek işgücü piyasasının arz boyutu incelenmiştir. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır. İl düzeyinde yayımlanan en son veri olan 2013 yılı verilerine göre Adıyaman ilinde İşgücüne Katılım Oranı yüzde 43,1; İstihdam Oranı yüzde 39,2 ve İşsizlik Oranı yüzde 9,1 olarak gerçekleşmiştir. Bu oranlarla birlikte Adıyaman ili; işgücüne katılma oranı ve istihdam oranı bakımından Türkiye ortalamasının altında bulunmaktadır. Ancak işsizlik oranı bakımından Türkiye ortalamasına göre daha iyi durumdadır. 2013 yılında Türkiye'de işsizlik oranı yüzde 9,7 olarak gerçekleşmiştir.

İşgücünün arz boyutuna ilişkin diğer veriler İŞKUR idari kayıtlarından üretilmektedir. Bu veriler Kurumun sunmuş olduğu hizmetler ile yürütmüş olduğu faaliyetlere ilişkindir. Adıyaman ilinde 2015 yılında İŞKUR verilerine göre kayıtlı işsiz sayısı 22 bin 297'dir. Bu sayının yüzde 44,5'i kadınlardan, yüzde 55,5'i de erkeklerden oluşmaktadır. En fazla kayıtlı işsiz Beden İşçisi (Genel) mesleğinde bulunmaktadır. 2015 yılında Adıyaman ilinde 6 bin 936 kişilik bir açık iş alınmış olup, en fazla açık iş Makine(Dikiş) mesleğinde bulunmaktadır. İşe yerleştirme rakamı ise 2015 yılında 2 bin 945 kişi olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerin yüzde 32,2'sini kadınlar, yüzde 67,8'ini ise erkekler oluşturmaktadır. En fazla işe yerleştirme yapılan meslek ise Makineci (Dikiş) olmuştur. Adıyaman İl Müdürlüğünce düzenlenen eğitim programları kapsamında ilk sırada İşbaşı Eğitim Programları gelmektedir. Toplam açılan programların yüzde 86'sı bu programlardan oluşmaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin kayıtlı olduğu ilk üç meslek ise Beden İşçisi (Genel), Büro memurları(Genel) ve Makine(Dikiş) meslekleri olmuştur.

İşgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin verileri ise Adıyaman İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 349 olup 303 işyerinden cevap alınmıştır. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 17 sektörde tam sayım yapılmıştır. Adıyaman ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 15 bin 87 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 12 bin 120 çalışan erkeklerden, 2 bin 967 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Sektörlere göre dağılımda ise; Adıyaman ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. Bütün sektörlerde kadın çalışan sayısı erkek çalışan sayısından düşüktür. Kadın istihdamının Adıyaman ilinde daha da desteklenmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Sektörler özelinde incelendiğinde; ortalama çalışan sayısı en fazla İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe bulunmaktadır. Takiben ortalama çalışan sayısında ikinci sırayı yüzde 81,1 ile imalat, üçüncü sırayı da yüzde 76,8 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü takip etmektedir. Bu üç sektör il geneli ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İmalat sektörünün Adıyaman ili için en yüksek istihdamı barındıran bir sektör olduğu daha önce ifade edilmişti. İmalat sektöründeki işyeri sayısının da diğer sektörlere nazaran daha fazla olması ortalama çalışan sayısı sıralamasında bu sektörün ikinci sırada olmasının sebebini oluşturmaktadır.

İl genelindeki çalışan sayıları, meslek grubu bazında bakıldığında, toplam çalışanların içerisinde Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar 5.530 kişi ile ilk sırada yer almaktadırlar. İlk sırada yer alan Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda 4.299 erkek ve 1.231 kadın çalışan bulunmaktadır.

Adıyaman ilinde açık iş oranı yüzde 1,9 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,5 olup, Adıyaman ili açık iş oranı bakımından 0,4 puanlık bir farkla Türkiye ortalamasının üstündedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 9,1 ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörüdür.

Adıyaman ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 54,2'dir. Bu meslek grubunda açık iş oranı yüzde 2,8'dir.

Adıyaman ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci (Dikiş), Konfeksiyon İşçisi, Paketleme İşçisi, Beden İşçisi (Genel), Elektrikçi (Genel), Kalite Kontrolcü-Tekstil, Ortacı/Ayakçı (Tekstil), Elektrik Teknikeri, Kalite Kontrolcü ve Garson (Servis Elemanı) olarak sıralanmıştır.

Adıyaman ilinde açık işlerin yüzde 65,7'sinde işverenler işgücü taleplerinde öğrenim durumunu dikkate almamıştır. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise lise altı seviyesi olarak görülmektedir. Kısaca açık işlerin tamamına yakınında öğrenim durumu gözetilmeyenler ve lise altı seviyesi ön plana çıkmıştır.

Adıyaman ilinde temininde güçlük çekilen meslekleri sektörlere göre incelendiğinde en fazla Diğer hizmet faaliyetleri ile imalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. İmalat sektöründeki mevcut işyerlerinin fazla olması ile birlikte bu alanda

çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

Adıyaman ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 61,9'u söz konusu meslek grubunda yer almaktadır.

Adıyaman ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Makineci (Dikiş) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Makineci (Dikiş) mesleği aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk sırada yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgidir.

Adıyaman ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 16,1'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Adıyaman ilinde işverenlerin yüzde 16,6'sı istihdamın artacağını öngörmüştür. İstihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke geneli ile aynı düzeyde yüzde 3,6 olarak öngörülmüştür.

Adıyaman İşgücü Piyasası Talep Araştırması ile bilimsel temelden yoksun bir konu durumunda olan yerel işgücü piyasasının yapısı ve işgücü piyasası ihtiyaçlarının daha iyi anlaşılmasını hedeflemektedir. Önümüzdeki dönemde de, Adıyaman Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından her yıl en az bir defa bu yönde ve bu kapsamda araştırmalar yapılması hedeflenmektedir. Araştırmanın; ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına, çalışma hayatının tüm aktörlerine, sivil toplum örgütlerine, üniversitelere, araştırmacılara ve tüm kamuoyuna faydalı olması beklenmektedir.

GİRİŞ

Adıyaman İşgücü Piyasası Araştırması sonucu derlenen veriler ile il işgücü piyasasının sorunlarına ışık tutulabilecektir. Alınacak kararların ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliği için bu araştırma sonucunda elde edilen verilerin kıymeti bir hayli büyüktür. Adıyaman İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu da bu önemli bilgileri içeren ve il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. Zira etkin bir işgücü piyasası için işgücü piyasasının aktörlerini oluşturan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklediklerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemine oturtturmak, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR düzeyindeki politikalara değil, Türkiye'de işgücü piyasası konusuyla ilgilenen her kuruma önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum olarak İŞKUR'u görmekteyiz.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak sürdürülmektedir. Her sene periyodik olarak yapılan bu araştırmalar kapsamında 2016 yılı için Adıyaman ilinde 8 Nisan – 6 Mayıs 2016 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Akabinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölümde, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan işgücü göstergelerinin yanında İŞKUR verileri ile birlikte il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir.

İkinci bölümde, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Adıyaman ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır. İşgücü Piyasası Araştırmasının amacı işverenlerin mevcut istihdam ve açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İşgücü arzı ve talebinin karşılaşarak işgücünün fiyatı olan ücret düzeyinin ve çalışma koşullarının belirlendiği piyasalara işgücü piyasası denmektedir. İşgücünü arz edenler ile işgücünü talep edenlerin buluştuğu ortam olan işgücü piyasalarının etkin işleyişi için arz ve talep yönünün nitelik ve nicelik anlamında analizlerinin yapılmasını gerekli kılmaktadır. Ancak işgücü piyasası çok fazla değişkeni bulunan bir ortam olduğundan analizleri de zorlaşmaktadır. Gerek demografik yapı gerekse sosyal ve ekonomik şartlar işgücü piyasasını etkilemektedir.

İşgücü piyasasında aktif bir şekilde bulunan işgücü kavramı, istihdam edilenler ve işsizlerden; işgücü talebi ise işgücünü istihdam etmek isteyen işverenlerden oluşmaktadır. Bu bölümde işgücünün arz tarafına ilişkin verilere yer verilecek olup işgücünün arz tarafını etkileyen tüm değişkenlerin bilgisine il bazında ulaşılamamaktadır. Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) çerçevesinde 26 bölgeden oluşmaktadır. İBBS sınıflandırmasında Gaziantep, Adıyaman ve Kilis TRC1 bölgesindedir. İşgücü arzına ilişkin verileri üreten TÜİK, bölgesel veri setleri yanında il bazında temel işgücü göstergelerini yayınlamaktadır. Bu bölümde Adıyaman ilinin işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunabilecek temel veriler ile İŞKUR verilerine yer verilecektir.

Tablo 1'de Adıyaman iline ait temel işgücü göstergeleri mevcuttur. 2008 yılından 2013 yılına kadar olan; işgücüne katılıma oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı başlıkları altında oransal değerler ile Adıyaman ilinin işgücü piyasası yorumlanmaya çalışılacaktır.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013)[1]

Yıllar	İşgücüne Katılma Oranı	İstihdam Oranı	İşsizlik Oranı
2008	42,1	35,1	16,5
2009	38,0	31,2	17,9
2010	40,8	36,6	10,2
2011	41,2	34,6	16,1
2012	43,3	36,4	15,8
2013	43,1	39,2	9,1

Kaynak: TÜİK

İşgücü piyasasının en önemli unsurlarından biri de istihdamdır. Bir ülkedeki istihdamı gösteren en önemli verilerden biri de istihdam oranıdır. İstihdam oranı, çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Bu oran ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü göstermekte iken; yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdam politikalarının oluşturulmasında da kilit unsurdur.

[1] TÜİK'in İl Düzeyinde açıkladığı Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçları eski veri setine aittir. 2014 yılı Şubat Döneminden beri yayınlanan yeni veri setine göre İl düzeyinde veri yayınlanmamıştır.

İstihdam oranındaki değere bakılarak ülke ekonomisini pozitif veya negatif yönde değerlendirmek mümkün değildir. Bunun yanında istihdam oranları değerlendirilirken çalışma saatleri, kayıt dışı istidam ve ücret gibi unsurlar da etkilidir.

Şekil 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013)

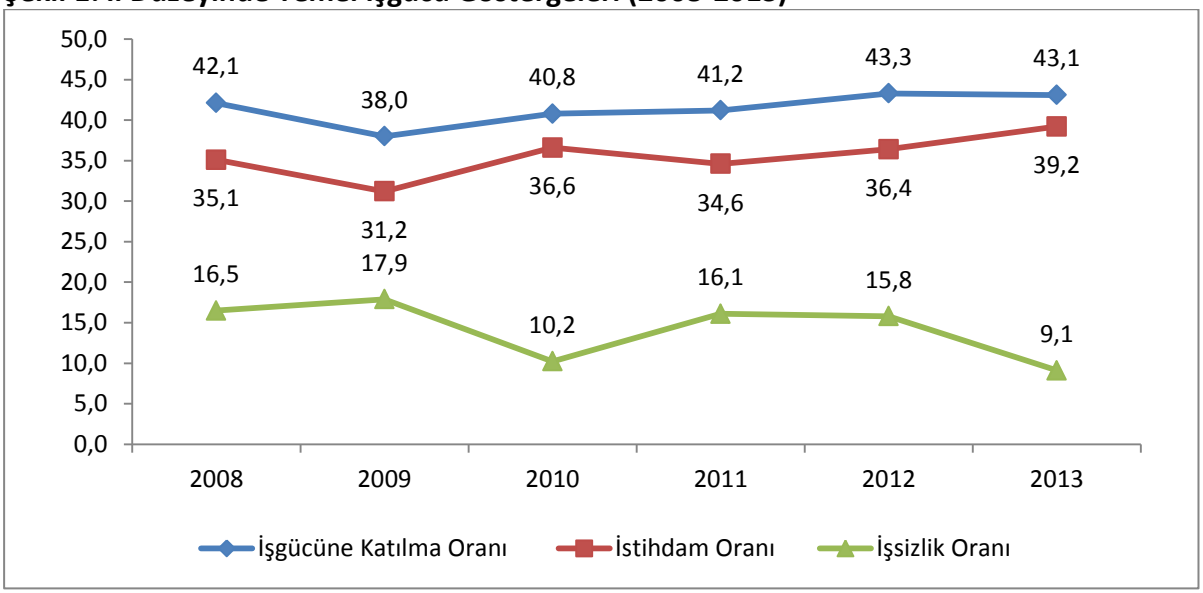

Kaynak: TÜİK

İşgücü piyasasının genel bir resmini çıkartabilmek için işgücüne katılma oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı gibi göstergeler ışığında bakmak gerekmektedir. Dolayısıyla, İşgücüne katılma oranı, istihdam oranı, işsizlik oranı gibi veriler işgücü piyasasının değerlendirilmesinde kullanılan en temel verilerdir. Bu tür bir analiz için gerekli verilerin çoğu TÜİK Hane halkı İşgücü Anketlerine dayanmaktadır. Bu bölümde sunulacak analizde amaç, özelde Adıyaman ilinin işgücü, istihdam ve işsizlik konuları hakkında değerlendirmeler, karşılaştırmalar yapmak ve mevcut durumu ortaya koymaktır.

Tablo ve grafikte görüldüğü üzere, işgücüne katılma oranında 2008 yılından itibaren 2011 yılına kadar biraz azalış gösterse de, 2012-2013 yıllarında yükselme yaşanmıştır. İşgücüne katılım oranı ise ekonomik olarak aktif olan yani üreten nüfusun çalışabilir yaş aralığındaki toplam nüfusa oranını göstermekte olup, ekonomik olarak üreten nüfusun arttığı görülmektedir.

2013 yılı TÜİK verilerine göre, Adıyaman'da işgücüne katılma oranı yüzde 43,1 iken Türkiye için işgücüne katılma oranı yüzde 50,8 olarak gerçekleşmiş olup Adıyaman'ın oran olarak Türkiye ortalamasının altında kaldığı görülmektedir.

Çalışanların, çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam oranı ise 2008-2009 yıllarında düşüş yaşanırken, 2009 sonrasındaki yıllarda artış göstermektedir. Söz konusu oran 2013 yılında yaklaşık 3 puanlık bir artış göstermiştir. Bu eğri yorumlanacak olursa iki farklı analiz söz konusu olmaktadır. Birinci durumda çalışabilir yaştaki kişi sayısının çoğalması, ikinci durumda ise istihdam alanlarının az da olsa gelişmesiyle, çalışabilir çağa gelen insanların işgücüne katılım göstermesi söz konusu olmuştur.

2013 yılı TÜİK verilerine göre, Adıyaman'da istihdam oranı yüzde 39,2 iken Türkiye için istihdam oranı yüzde 45,9 olarak gerçekleşmiş olup Adıyaman'ın oran olarak Türkiye ortalamasının altında kaldığı görülmektedir.

2013 yılı TÜİK verilerine göre, işsizlik oranı yüzde 9,1 Türkiye için işsizlik oranı yüzde 9,7 olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılı verilerine bakıldığında, Adıyaman'da işsizlik oranı Türkiye ortalamasının altında kaldığı görülmektedir.

İşsizlik oranı eğrisi incelendiğinde ise, işsizlik oranı bazı yıllarda, bir önceki yıla göre azalış gösterse de genel eğilim işsizlik oranının artışı yönündedir. Bu oran diğerleri ile birlikte yorumlandığında ise, Adıyaman ili işgücü piyasasında çalışma çağına giren nüfusun arttığı fakat bu duruma nazaran istihdam alanlarının yeterli derecede artmadığı söylenebilir. 2008-2013 yılları arası özellikle 2009 yılında küresel alanda yaşanan ekonomik gelişmelerin de etkisiyle Adıyaman ile işgücü piyasası için çok olumlu bir seyir olmamıştır. Ancak bu gelişmelere rağmen, Adıyaman'da 2013 yılında önceki yıllara kıyasla işsizlik oranı düşerken işgücüne katılım oranı ve istihdam oranında fazla bir artış gözlenmemiştir. 2008-2009 kriziyle birlikte işsizlik oranı Adıyaman'da zirve noktasına ulaşırken, istihdam oranı da düşmüştür. İşsizlik oranı 2010 yılında azalışa geçmiş ve istihdam oranı da artmaya başlamıştır. Önceki yıllara kıyasla 2013 yılında en yüksek istihdam oranı ve en düşük işsizlik oranı seviyesine ulaşmıştır.

İstihdam, ülkemizde olduğu gibi ilimizin de en önemli sorunlarının başında gelmektedir. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine göre, ilin 2013 yılı itibariyle %39,2 olan istihdam oranı 2008 yılından bu yana en yüksek oran ve %9,1 olan işsizlik oranı da en düşük oran olarak gerçekleşmiştir.

1. İŞKUR GÖSTERGELERİ

Bu kısımda İŞKUR istatistiklerinden yararlanarak ilin işgücü piyasası değerlendirilmiştir. İŞKUR istatistikleri, İŞKUR'a kayıtlı kesim itibariyle mevcuttur ve Adıyaman genelinde kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımları, açık iş verileri, İşe yerleştirme verileri, Kurs ve Kursiyer verileri ve işsizlik ödeneğinden yararlananlar verisi önemli göstergelerdir. İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgisine ulaşılabilmektedir.

1.1. Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı işsizler, işsiz olup İŞKUR'a iş aramak için başvuruda bulunan kişileri kapsamaktadır. Bir kişi Kuruma kayıt olduktan sonra 12 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kayıtlarda aktif durumdan pasif duruma geçmektedir. Daha önce 18 ay olarak belirlenen aktif kayıtta kalma süresi 2016 yılı Ocak ayı ile birlikte 12 aya düşürülmüştür.

Grafik 2'de yıllar itibariyle Adıyaman ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2015)

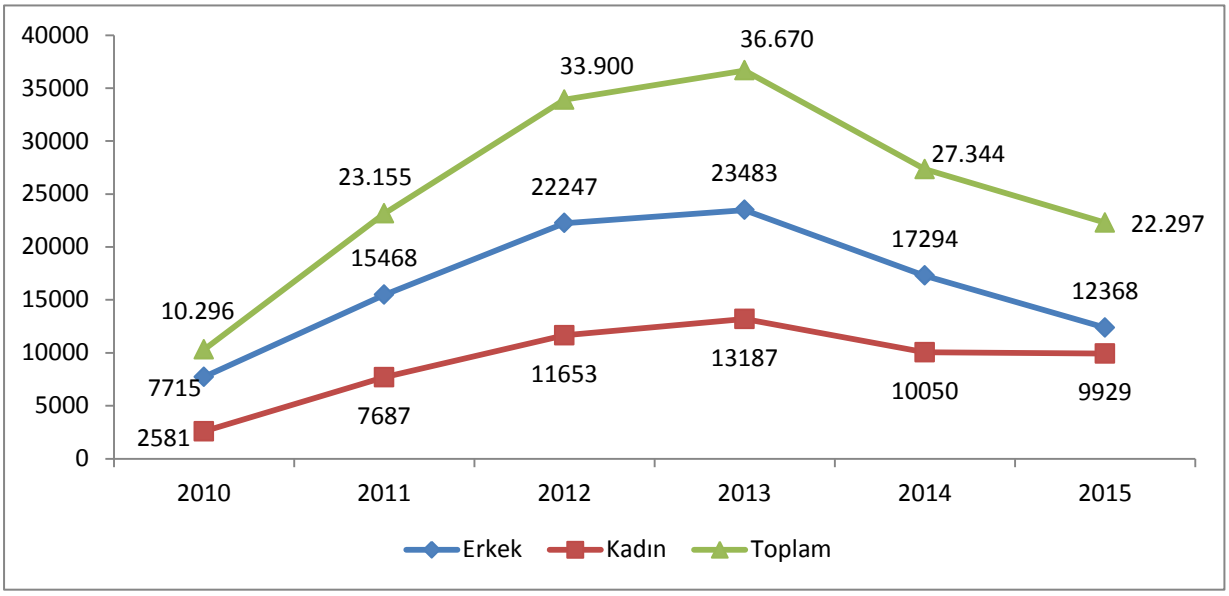

Kaynak: İŞKUR

Grafikl 2'ye göre Adıyaman ili kayıtlı işsizlerde erkeklerin sayısı her dönemde kadın sayısından fazla olmakla beraber 2010 yılından 2012 yılına kadar hızlı bir artış gözlenmekte olup, 2012'den 2013'e geçişte yavaşlayan bir artış gözlenmiştir. 2013 yılı itibariyle kayıtlı işsizlerin sayısı her geçen yıl azalmaya başlamıştır. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının da baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretmek noktasında faydalı olacağı düşünülmektedir.

2010 yılında Adıyaman ilinde 10 bin 296 kişi İŞKUR'a kayıtlı iken, 2015 yılı sonu itibariyle bu sayı iki kattan fazla artarak 22 bin 297'ye yükselmiştir. Rakamlardaki yükseliş İŞKUR'un tanınırlığının artmasından ve işgücü piyasasında aktif bir oyuncu hale gelmesinden kaynaklanmaktadır. İŞKUR'a kayıtlı erkeklerin sayısında genelde bir artış gözlemlenirken 2014 yılında bir düşüş yaşanmış, sonraki yılda ise artış yine devam etmiştir. Kadınlarda ise 2010 yılında 2 bin 581 kişi kayıtlı iken, 2015 yılında bu sayı yaklaşık dört kat artarak 9 bin 929 kişiye çıkmıştır. Kadınların ekonomik değer üretmek ve ev ekonomisine katkı sağlamak amacıyla işgücü piyasasında yer almak istemeleri, bu sayıda belirgin bir artış olmasını sağlamıştır. Bu sebeplerin dışında İŞKUR'un kadınlara yönelik düzenlediği mesleki eğitim kurslarına ve diğer aktif işgücü programlarına katılımın fazla olması İŞKUR'un işgücü piyasasında tanınırlığının ve etkinliğinin arttığının göstergesidir.

Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2015)

MESLEKLER	KAYITLI İŞSİZ
Beden İşçisi (Genel)	11.554
Büro Memuru (Genel)	628
Beden İşçisi (Temizlik)	607
Temizlik Görevlisi	327
Makineci (Dikiş)	303
Sekreter	289
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	285
İnşaat İşçisi	278
Satış Danışmanı	253
Garson (Servis Elemanı)	219
Diğer Meslekler	7.554
TOPLAM	**22.297**

Kaynak: İŞKUR

Tablo 2'de Adıyaman ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları mevcuttur. İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 2015 yılı sonu itibari ile 22 bin 297'dir. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı sıralamasında yer alan ilk üç meslekten ikisi nitelik gerektirmeyen meslekler iken devamında, temizlik görevlisi, makineci (dikiş), sekreter, Çağrı merkezi müşteri temsilcisi, inşaat işçisi, satış danışmanı, garson(servis elemanı) mesleklerinin sıralandığı görülmektedir. Meslekler sıralamasında ilk sırada yer alan Beden İşçisi (Genel) meslek grubunun büyük bir çoğunluğunun belirli bir meslek tanımına girmeyen işverenin tanımlamakta sıkıntı çektiği nitelik gerektirmeyen ve düşük ücretli istihdam edilen meslek olabileceği düşünülmektedir.

Ayrıca, herhangi bir niteliği olmayan kişilerin çokça müracaat ettiği "Toplum Yararına Programlar" (TYP) neticesinde nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı işgücü göstergelerinde bir takım nicel değişiklikler olmuştur. Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) mesleklerinde yaşanan genel artış bu noktada ortaya çıkmaktadır.

1.2. Açık İşler

İşverenlerin İŞKUR'dan eleman talepleri açık iş olarak adlandırılmaktadır. Grafik 3'te görüleceği üzere 2010 yılında 916 kişi olan açık iş sayısı yıllar itibari ile katlanarak artmış ve 2015 yılında toplam 6 bin 936 kişiye ulaşmıştır.

İŞKUR'un tanınırlığının ve personel sayısının artması ve bununla birlikte hizmetlerinin çeşitlenmesi ile işverenlerin İŞKUR ile irtibatları giderek artmış ve işverenler eleman taleplerini İŞKUR'a iletmeye başlamıştır.

Açık iş sayısının artması, işverenlerin İŞKUR ile çalışma isteklerinin arttığı yönünde izlenim vermektedir. Açık işlerin artması beraberinde istihdamı artırmaktadır.

Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2015)

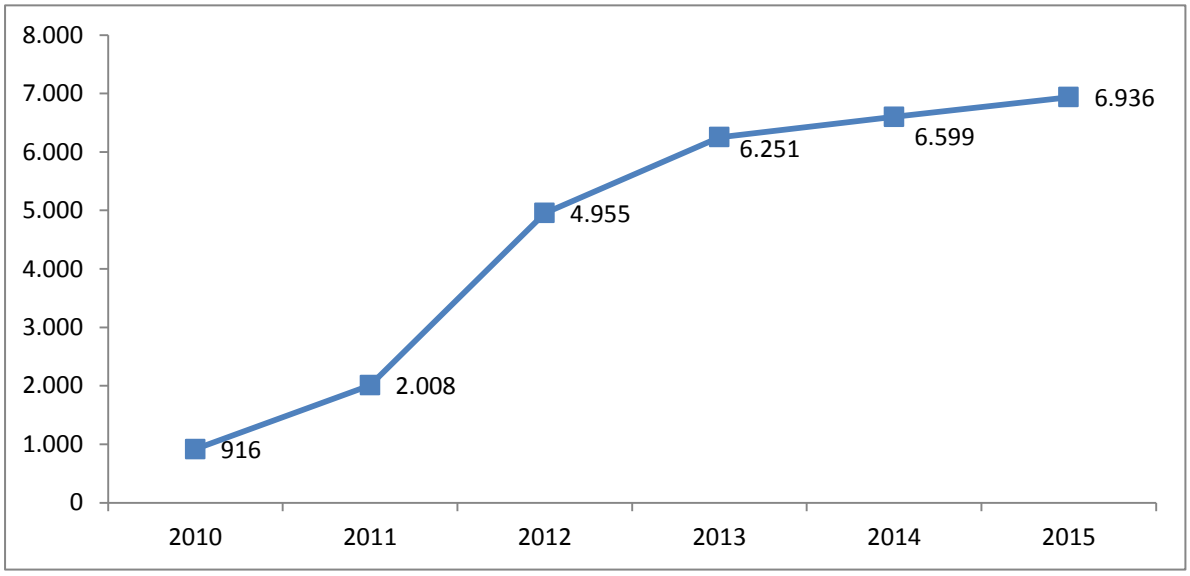

Kaynak: İŞKUR

Tablo 3'e göre Adıyaman ilinde açık iş sayısı toplamda 6936 kişidir. Bununla beraber en fazla açık iş sayısının olduğu meslekler makineci (dikiş), dokuma konfeksiyon makineci ve beden işçisi (genel)'dir. Yoğunluk tekstil sektöründe olmakla beraber vasıfsız açık işleri farklı bir meslek grubu olan veri giriş operatörü takip etmektedir. Adıyaman ilinde tekstil işletmelerinin yoğun olmasından kaynaklı olarak talep edilen mesleklerin buna göre şekillendiği söylemek mümkündür.

Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2015)

MESLEKLER	AÇIK İŞ
MAKİNECİ (DİKİŞ)	1678
DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ	1107
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	817
VERİ GİRİŞ OPERATÖRÜ	448
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	432
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	267
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	207
İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RİNG/VATER/VARGEL)	163
ÖN MUHASEBECİ	88
SATIŞ DANIŞMANI	68
Diğer Meslekler	1661
TOPLAM	**6.936**

Kaynak: İŞKUR

1.3. İşe Yerleştirmeler

Grafik 4'te yer alan yıllar itibariyle işe yerleştirme sayıları karşılaştırıldığında, 2010 yılında 903 olan işe yerleştirme sayısı dört kattan fazla artarak 2012 yılında 4 bin 229'a çıkmıştır. 2013 yılında ise büyük bir düşüşle 2 bin 284'e düştüğü görülmektedir. Söz konusu azalış, kamuda işe yerleştirme sayısının azalması ve Toplum Yararına Programlar kapsamında çalışan sayısının işe yerleştirmede yer almamasından kaynaklanmıştır. 2015 yılında ise işe yerleştirme sayısı 2 bin 945 olarak gerçekleşmiş olup bir önceki yıla göre artış göstermiştir. İşe yerleştirme rakamlarındaki belirgin artışın arkasında; aktif işgücü programları ve İŞKUR'un işgücü piyasasında aktif bir şekilde rol üstlenmesi yatmaktadır. Bunların neticesinde İŞKUR'un tercih edilirliği; hem kayıtlı işsiz göstergelerine hem de işe yerleştirme sayılarına yansımıştır.

Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2015)

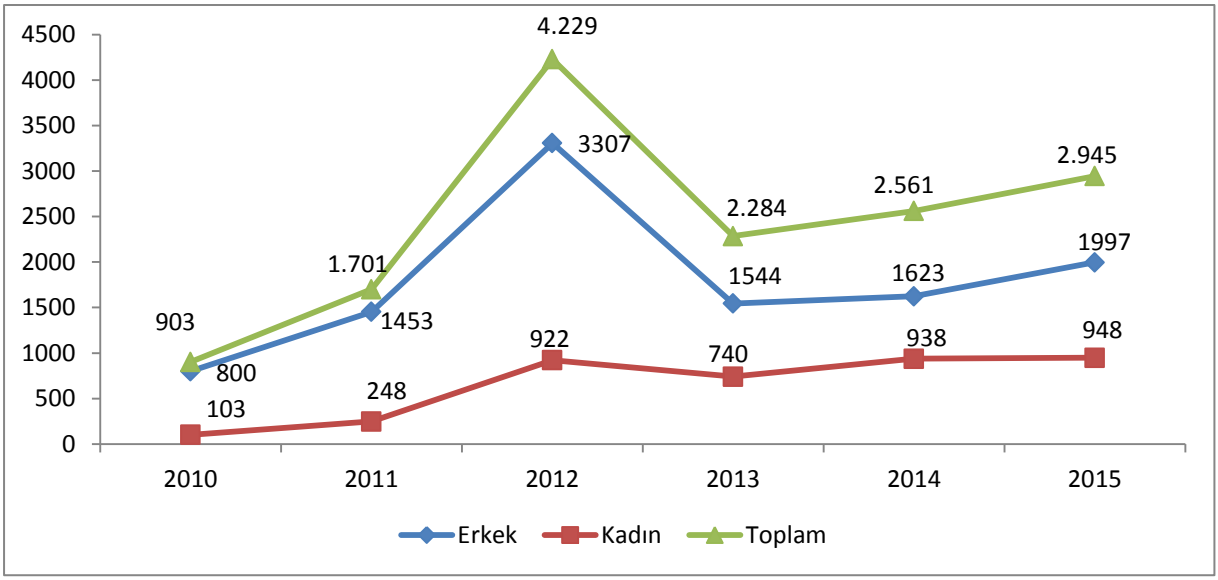

Kaynak: İŞKUR

2015 yılında gerçekleşen işe yerleştirmelere meslek bazında bakıldığında; ilk iki sırada Makineci (Dikiş) ve Veri Giriş Operatörü meslekleri yer almaktadır. Bu meslekleri sırasıyla; Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik), Temizlik Görevlisi, Dokuma Konfeksiyon Makineci, Beden İşçisi (İnşaat), İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel), Konfeksiyon İşçisi, Servis Şoförü (Okul) meslekleri takip etmektedir. Adıyaman ilinde 2945 işe yerleştirmenin 643 kişisi Makineci (Dikiş) mesleğinde gerçekleşmiştir.

Kayıtlı işsiz, açık iş ve işe yerleştirme göstergelerinde yer alan mesleklere baktığımızda, işgücü piyasası tarafından talep edilen mesleklerle kayıtlı işsizlerin meslekler bazında örtüştüğü görülmektedir. Söz konusu durum işe yerleştirmelerin mesleklere göre dağılımında da kendisini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015)

MESLEKLER	İŞE YERLEŞTİRME
Makineci (Dikiş)	643
Veri Giriş Operatörü	365
Beden İşçisi (Genel)	327
Beden İşçisi (Temizlik)	295
Temizlik Görevlisi	160
Dokuma Konfeksiyon Makineci	122
Beden İşçisi (İnşaat)	91
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	91
Konfeksiyon İşçisi	61
Servis Şoförü (Okul)	54
Diğer Meslekler	736
TOPLAM	**2.945**

Kaynak: İŞKUR

1.4. Mesleki Eğitim Faaliyetleri

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla işgücü piyasasında becerileri eskimiş ya da hiçbir niteliği olmayan işgücüne beceri kazandırarak daha kolay iş bulmasına imkan vermekte ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır. Toplum yararına programlar ise işsizliğin yoğun olduğu yerlerde ve dönemlerde işgücünün, işgücü piyasasından uzak kalmasını önlemede önemli bir araçtır.

Tablo 5'te İŞKUR'un aktif işgücü piyasası programları kapsamında Adıyaman ilinde gerçekleştirdiği faaliyetlerin verileri yer almaktadır.

2015 yılında aktif işgücü programları kapsamında 608 adet program düzenlenmiş ve bu programlara toplam 2 bin 961 kişi katılmıştır.

Toplum Yararına Program (TYP) dâhilinde ise 4 bin 934 kişi programdan yararlanmıştır.

İşbaşı Eğitim Programı (İEP) ise piyasa tarafından oldukça rağbet gören, işe alımlarda ve meslekte tecrübe edinme noktasında en anlamlı geri dönüşlerin olduğu ve en fazla istihdamın sağlandığı programdır. 2015 yılında 523 İEP düzenlenmiş olup bin 48 kişi bu programlardan faydalanmıştır.

Mesleki eğitim kurslarında ise 72 adet kurs düzenlenmiş olup bin 585 kişi bu kurslardan faydalanmıştır.

İŞKUR'un düzenlediği aktif işgücü programları kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgisini artırmakla kalmayıp hem kişilere meslek kazandırmakta, hem de kişilerin işgücü piyasasına girişinde aracı rol oynamaktadır.

Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2010-2015)

Yıllar	Aktif İşgücü Programları								Toplum Yararına Programlar	
	Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	Mesleki Eğitim Kursiyer Sayısı	İEP Sayısı	İEP Katılımcı Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Program Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Katılımcı Sayısı	Toplam Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	TYP Sayısı	TYP Katılımcı Sayısı
2015	72	1.585	523	1.048	13	328	608	2.961	100	4.934
2014	88	1.597	448	836	8	194	544	2.627	82	2.761
2013	127	2.665	293	870	5	124	425	3.659	84	3.001
2012	52	1.128	44	408	0	0	96	1.536	82	3.503
2011	80	1.448	2	3	2	50	84	1.501	30	743
2010	29	460	0	0	0	0	29	460	22	658

Kaynak: İŞKUR

1.5. İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur. Adıyaman ilinde 2015 yılında toplam 3 bin 844 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 2 bin 1'i işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır.

Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2015)

Yıllar	İşsizlik Ödeneği Başvuru Sayısı	İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı
2015	3.844	2.001
2014	3.495	2.032
2013	2.471	1.409
2012	2.199	1.278
2011	1.460	892
2010	1.160	927

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR'un tanınırlığının ve işgücü piyasasındaki etkinliğinin artması, işsizlik sigortasından yararlanma şartlarındaki değişiklikle birlikte değerlendirildiğinde işsizlik ödeneğine başvuruların sayısı artmıştır.

Tablo 7 incelendiğinde mesleklere göre işsizlik ödeneğini hak edenlerin en çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu tespit edilmiştir. Diğer mesleklerde ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin sayılarının birbirlerine yakın değerler olduğu görülmektedir. Bu durum meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıklarını veya kişilerin çalıştıkları işlerden memnun olduklarını ifade etmektedir.

İşsizlik ödeneğini hak edenler içinde "Diğer" mesleklerin 968 kişi ile ön planda olduğu görülmektedir. Beden İşçisi (Genel) mesleğinde 720 kişi işsizlik ödeneği almaya hak

kazanmışken. Bu meslekleri ise Büro Memuru (Genel), Makineci (Dikiş), İnşaat işçisi ve Temizlik Görevlisi meslekleri takip etmiştir. Tablo 7'den anlaşılacağı daha çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde işsizlik ödeneği alma durumu mevcuttur. Bu durum da meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıkları anlamına gelmektedir.

Tablo 7: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2015)

MESLEKLER	İŞSİZLİK ÖDENEĞİ HAK EDENLER
Beden İşçisi (Genel)	720
Büro Memuru (Genel)	61
Makineci (Dikiş)	49
İnşaat İşçisi	41
Temizlik Görevlisi	33
Şoför-Yük Taşıma	28
Sondaj İşçisi	27
Satış Danışmanı	26
Garson (Servis Elemanı)	25
Şoför (Yolcu Taşıma)	23
Diğer Meslekler	968
TOPLAM	**2.001**

Kaynak: İŞKUR

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin kurulması yolu ile daha etkin işleyişi sağlamak adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek önemli bir konuyu oluşturmaktadır. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın yarattığı etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak amacıyla İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu

çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2016 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 8 Nisan – 6 Mayıs 2016 tarihleri arasında Türkiye genelinde 88 bin 966 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleriyle, Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" 2 kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2017 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

[2] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

2. İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Adıyaman ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Adıyaman ilinde 313 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 15 bin 87 çalışan tespit edilmiştir.

2.1. İşyeri Verileri

Adıyaman ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8'de Adıyaman ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

SEKTÖRLER	İŞYERİ SAYISI
İmalat	72
İnşaat	68
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	55
Ulaştırma ve depolama	31
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	25
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	15
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	13
Eğitim	9
Madencilik ve taş ocakçılığı	8
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8
Diğer hizmet faaliyetleri	3
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	3
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1
Gayrimenkul faaliyetleri	1
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1
GENEL TOPLAM	**313**

Kaynak: İPA 2016

Adıyaman ilinde İmalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Adıyaman ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 23'ü İmalat sektöründe yer almaktadır. Arz verileri incelenirken kayıtlı işsiz, açık iş ve işe yerleştirme verilerinde İmalat sektörünün Adıyaman ili için önemi ortaya çıkmıştı. Diğer bir ifadeyle İmalat sektörü Adıyaman ili için önde gelen bir sektör durumundadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 30,7'dir. Bu durumda Adıyaman ilinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının altında bulunmaktadır. İmalat sektöründen sonra en fazla işyeri İnşaat sektöründe faaliyet

göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 21,7'si bu sektörde bulunmaktadır. Ayrıca yüzde 17,1 olan Türkiye ortalamasının üstünde bir oran olarak gerçekleşmiştir. Adıyaman ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden her 2 işyerinden bir tanesi İmalat veya İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörü, Gayrimenkul Faaliyetleri ile Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe bulunmaktadır. Daha sonra ise Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe 3 işyeri ile karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu tablo okunurken Adıyaman ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

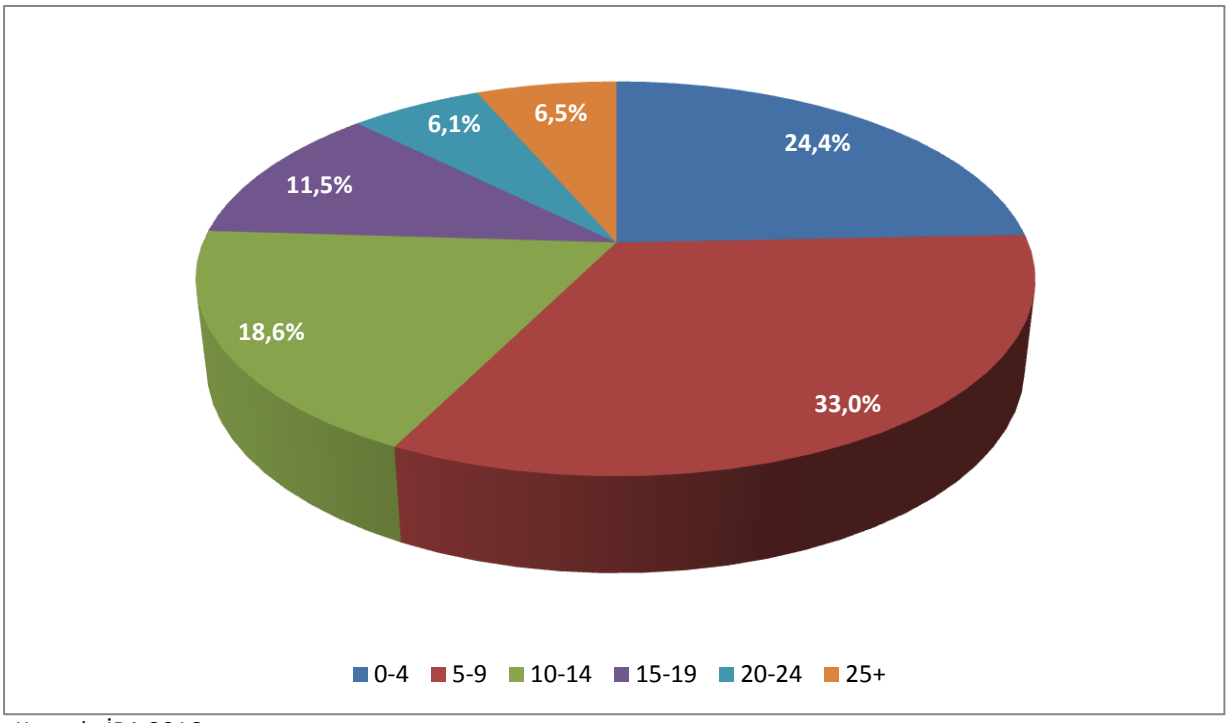

Kaynak: İPA 2016

Grafik 5'te görüldüğü üzere Adıyaman ilinde yer alan işyerlerinin yüzde 24,4'ü 0-4 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 5-9 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 33 oranındadır. 20-24 yaş aralığındaki işyerlerinin oranı yüzde 6,1 ve 25 yaş üstü işyerlerinin oranı yüzde 6,5 olarak görünmektedir. Dolayısıyla en fazla 10 yıllık geçmişi olan işyerlerinin sayısı toplamın yarısından fazlasını oluşturmakla beraber 20 yıldan fazla varlığını sürdüren işyerlerinin sayısı oldukça düşük orandadır.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı

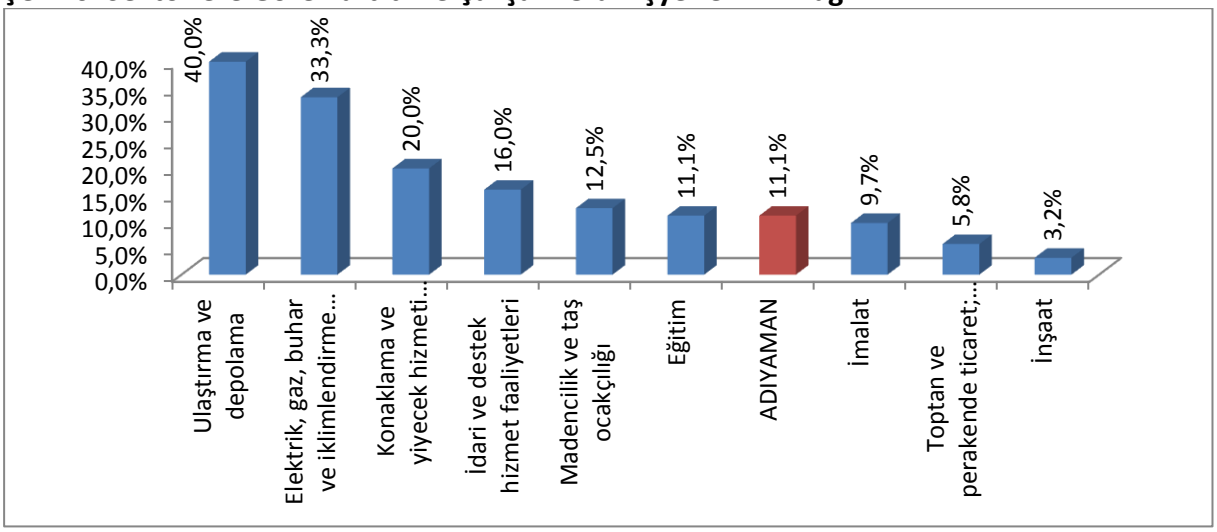

Kaynak: İPA 2016

Adıyaman ilinde ulaştırma ve depolama sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 40'ında part-time çalışan bulunmaktadır. Adıyaman ili genelinde bu oran yüzde 11,1 olarak görülmektedir. ikinci sırada elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 33,3'ünde part-time çalışanı bulunmaktadır Üçüncü ve dördüncü sırada ise yüzde 20 konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri yer almıştır. Zira imalat, Toptan ve perakende ticaret ve inşaat gibi sektörlerde part-time çalışma oranları Adıyaman ili genel part-time çalışma oranından düşüktür.

Part-time çalışmalar, esnek bir çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir. Grafik 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-time Çalışma Durumu

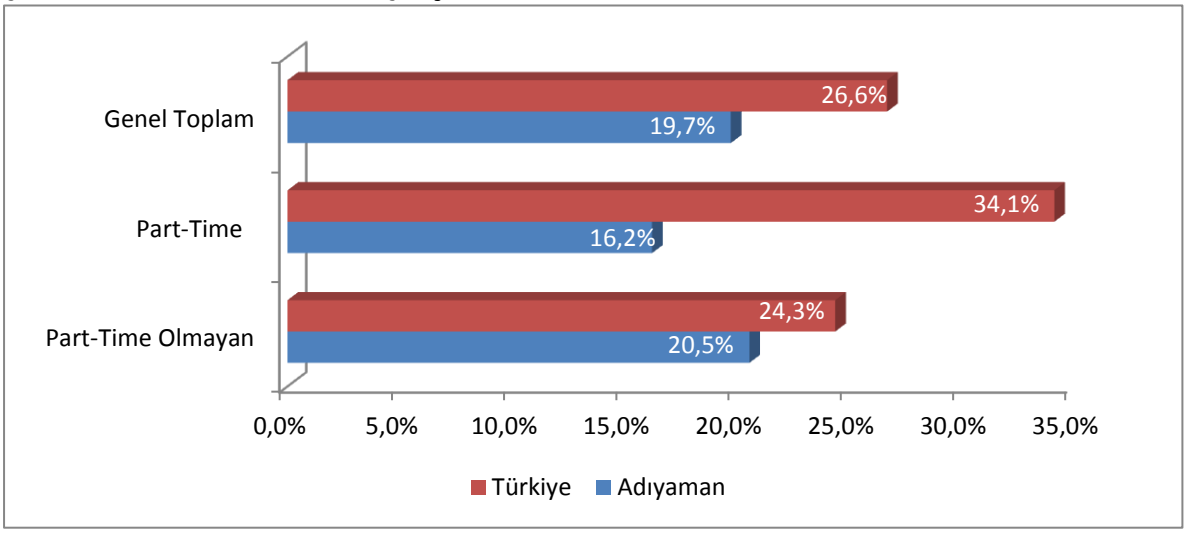

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,6'sını kadınlar oluşturmaktayken Adıyaman ilinde bu oran yüzde 19,7'dir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Adıyaman ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 16,2 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 20,5 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 34,1 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,3'te kalmıştır. Türkiye genelinde part-time çalışanı olan işyerlerinde kadınların daha yüksek oranda çalıştığı görülürken, Adıyaman ilinde bu durumun tam tersi söz konusudur.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

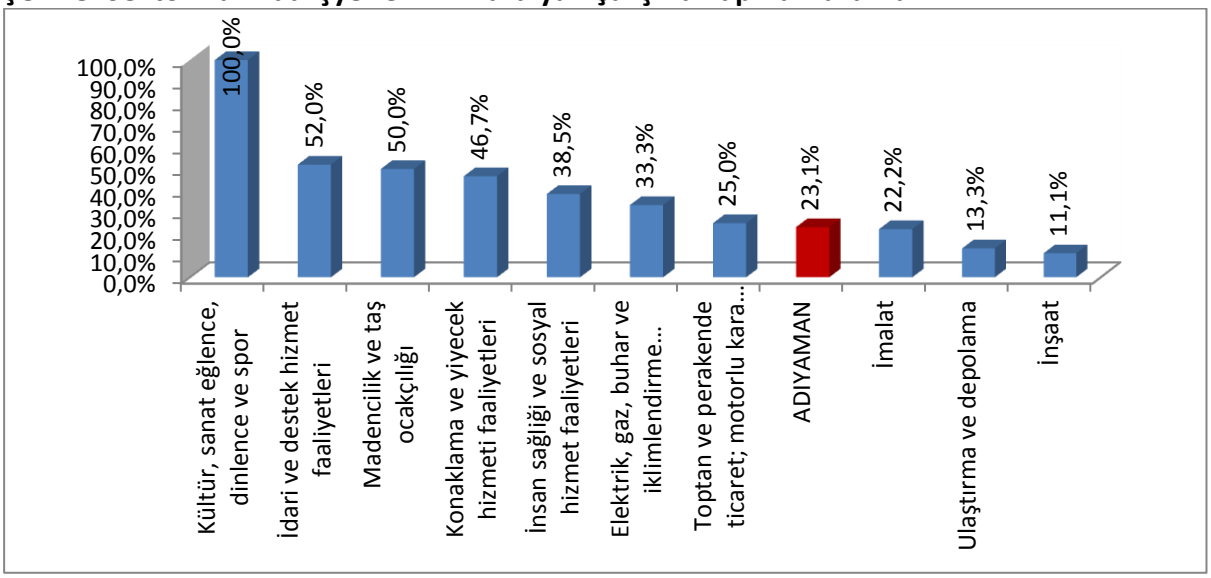

Kaynak: İPA 2016

Adıyaman ilinde işyerlerinin yüzde 23,1'inde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 51,5'tir. Adıyaman ilinde en fazla oranda vardiyalı çalışma yapan işyeri kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründe görünmekte olup bu oran yüzde 100'dür. Bu sektörde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı tüm işyerlerinde vardiyalı çalışma söz konusudur. İmalat, ulaştırma ve depolama ve inşaat sektörü ise Adıyaman ortalamasının altında olup en az vardiyalı çalışma yapılan sektörler olmuşlardır. İnşaat sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir. Ancak İmalat sektöründe vardiyalı çalışma yapan işyeri oranının düşük çıkması dikkat çekici bir noktadır.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

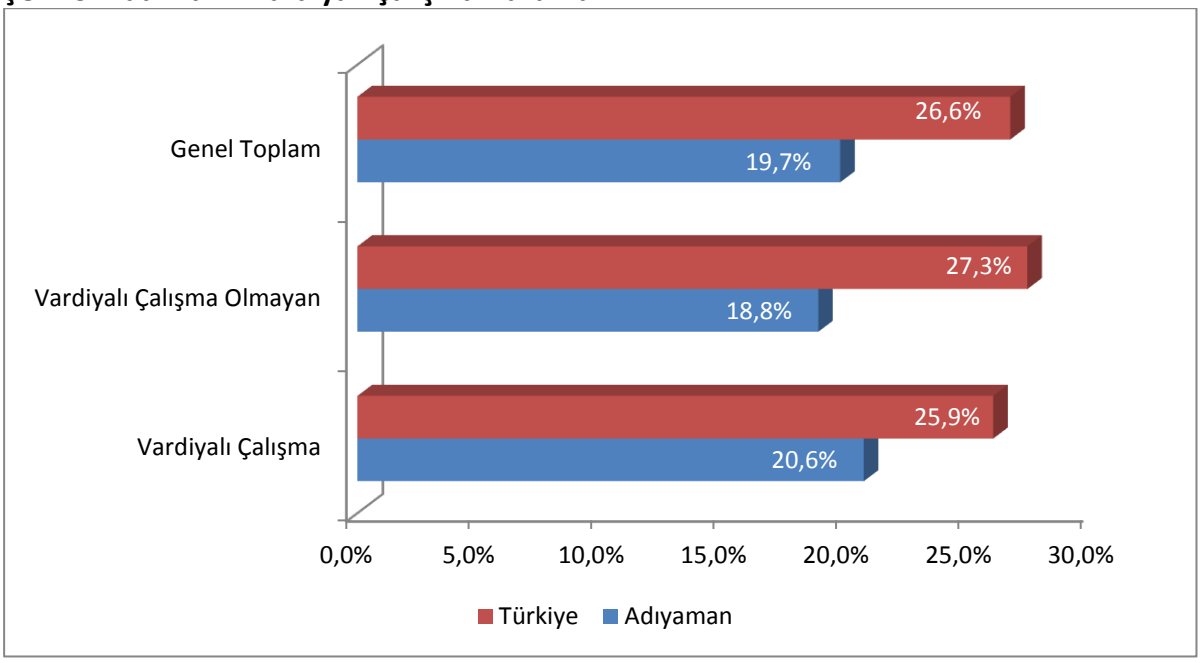

Kaynak: İPA 2016

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da Adıyaman ili için tersi söz konusudur. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine kıyasla daha azdır. Bunun en önemli sebebi tekstil sektöründe yoğunlukta kadınların çalışması ve bu sektörde çalışma sisteminin vardiyalı olmasıdır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 20,6'sı kadın, yüzde 79,4'ü ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 18,8'dir.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 1,4 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Adıyaman ilinde çok daha fazla belirgindir.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

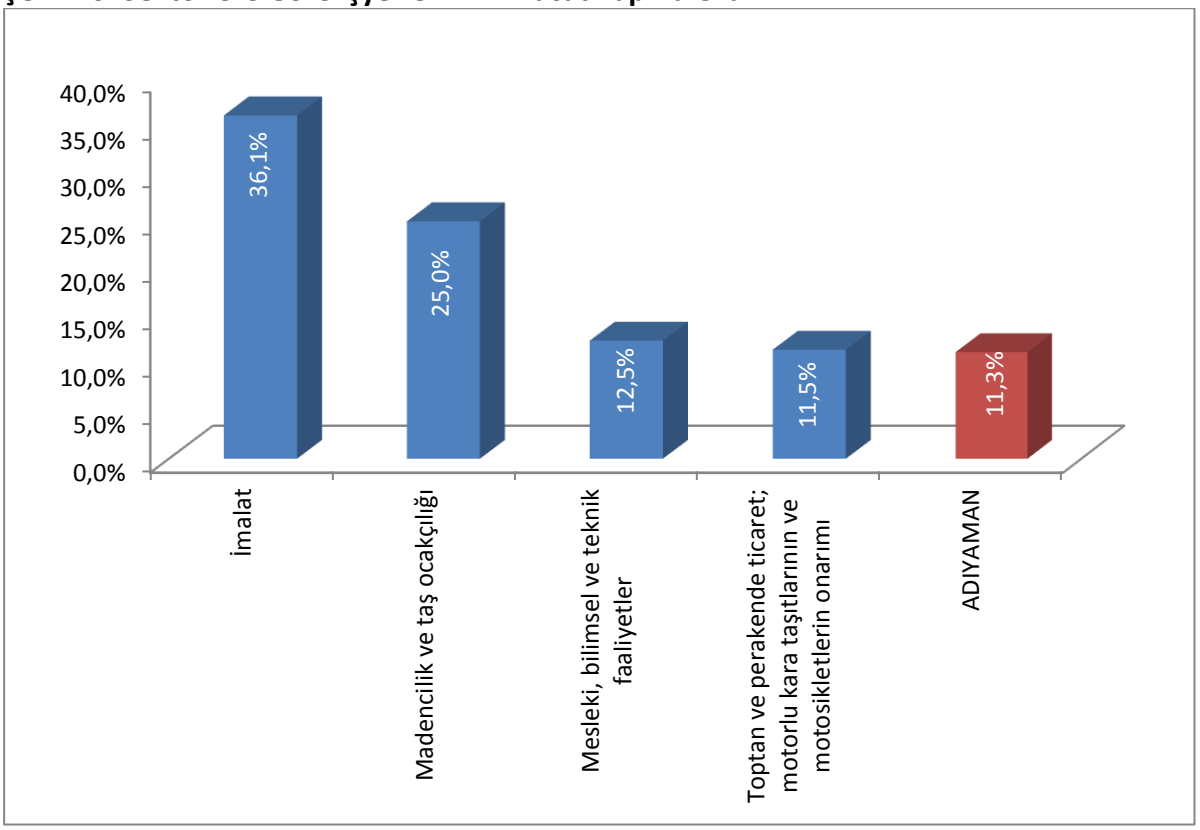

Kaynak: İPA 2016

Adıyaman ilinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 36,1'i ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 25,0 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör ihracat yapma oranı anlamında Adıyaman ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 24,2'si ihracat yapmakta ve Adıyaman ilinde olduğu gibi ilk iki sektör olarak yüzde 55 ile İmalat ve yüzde 30,1 ile de Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İhracat yapan sektörler incelenirken, daha önce İmalat sektörünün Adıyaman ili için söylenen, öncü sektör olma hususu akıllara gelmektedir. Adıyaman ilinde bulunan işgücü için İmalat sektöründe istihdam edilme hususu önemli ağırlık oluşturmaktaydı. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir. Adıyaman ilinde sadece 4 sektördeki işyerleri ihracat yapmaktadır. Diğer sektörlerde ihracat yapan işyeri tespit edilememiştir.

Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

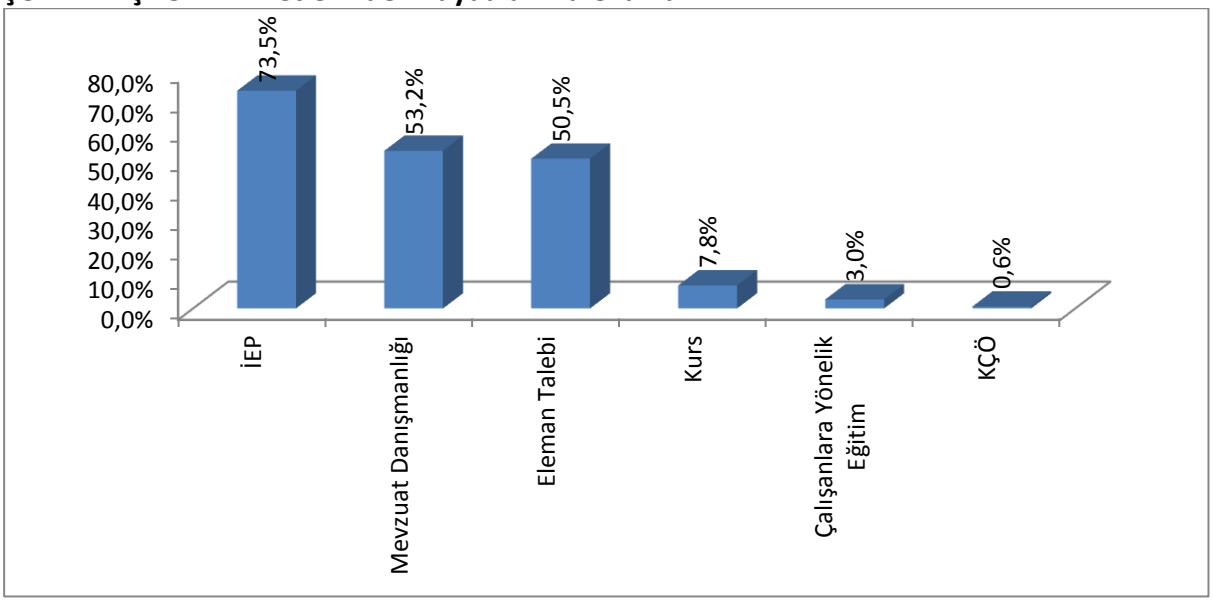

Kaynak: İPA 2016

Adıyaman ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 53,2'si İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 50,9 olarak gerçekleşerek, bu oran Adıyaman ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan işyerleri İŞKUR'dan eleman talebi noktasında yüzde 50,5 oranında hizmet almışken, yüzde 53,2'si mevzuat danışmanlığı alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir. Özellikle son dönemlerde işverenlerin işbaşı eğitim programlarına olan ilgisi Adıyaman ilinde yüzde 73,5 oranında kendisini göstermiştir.

Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

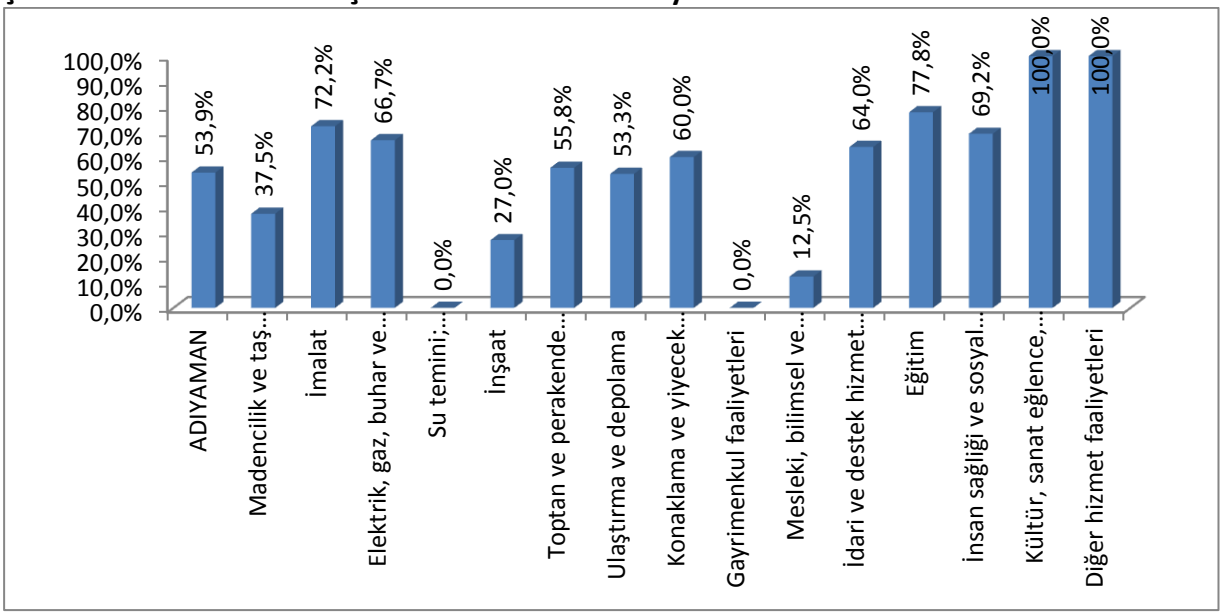

Kaynak: İPA 2016

Şekil 12'de ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Adıyaman ilinde Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor ile Diğer hizmet faaliyetleri sektöründe bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır. En az oranda faydalanan sektörler ise Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ile İnşaat sektörlerindeki işyerleri olmuştur. Ayrıca Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ile Gayrimenkul faaliyetleri sektörlerindeki işyerleri İŞKUR hizmetlerinden faydalanmamışlardır.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs	Mevzuat Danışmanlığı
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İmalat	5,8%	78,8%	55,8%	0,0%	19,2%	44,2%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	0,0%	29,4%	76,5%	0,0%	0,0%	64,7%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	6,9%	37,9%	86,2%	3,4%	6,9%	58,6%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	31,3%	81,3%	0,0%	0,0%	56,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	44,4%	88,9%	0,0%	0,0%	55,6%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	37,5%	87,5%	0,0%	6,3%	68,8%
Eğitim	0,0%	42,9%	100,0%	0,0%	0,0%	14,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	55,6%	77,8%	0,0%	0,0%	66,7%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	50,0%
GENEL TOPLAM	**3,0%**	**50,5%**	**73,5%**	**0,6%**	**7,8%**	**53,2%**

Kaynak: İPA 2016

Adıyaman ilinde mevcut sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı yukarıdaki tablo 9'da yer almaktadır.

Adıyaman ilinde hemen hemen bütün sektörlerde en fazla yararlanılan İŞKUR hizmeti, işbaşı eğitim programları olmuştur. Sonrasında Mevzuat Danışmanlığı hizmetinden en fazla faydalanılmıştır. Eleman talebi hizmetinde ise Madencilik ve taş ocakçılığı ile İmalat sektörü ön planda olmuştur.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan bütün işyerlerinin işveren ve mevzuat danışmanlığı hizmetlerinden yararlanıp sunulan diğer hizmetler hakkında bilgi alması İŞKUR'un etkinliği açısından dikkate değer bir durumdur.

Eleman talebi hizmeti için işyerlerinin tamamına yakını İŞKUR'dan faydalandığı görülmektedir.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde göze çarpan diğer bir husus sadece Toptan ve perakende ticaret sektöründeki işyerleri İŞKUR'un bütün hizmet türlerinden faydalanmışlardır. Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründeki hizmetlerden faydalanan işyerlerinin yüzde 86,2'si işbaşı eğitim programından, yüzde 37,9'u eleman talebi ve mevzuat danışmanlığı yüzde 58,6 oranında olmak üzere İŞKUR hizmetlerden faydalanmıştır.

Yukarıdaki sonuçlardan hareketle Adıyaman ilinde, ekonomik kriz ya da zorlayıcı sebepler dolayısıyla hemen bütün sektörlerdeki işyerlerinin daha çok İŞKUR'dan destek almış olduğu söylenebilir.

Şekil 13'te ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapma durumları Adıyaman ili ve Türkiye geneli karşılaştırması yapılarak incelenmiştir.

Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Durumu

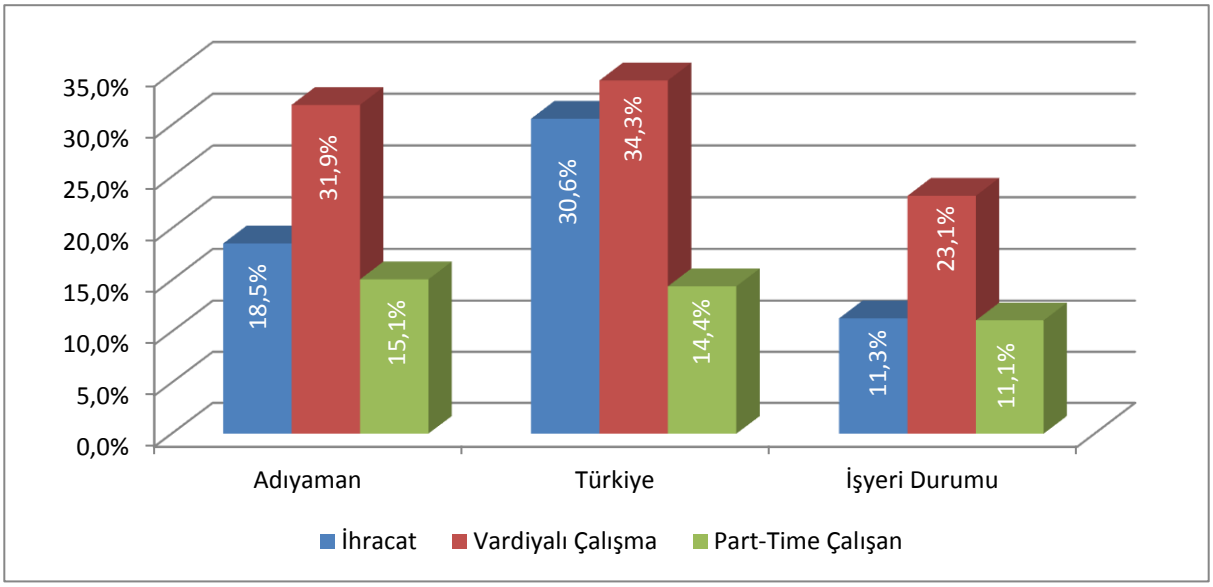

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 34,3'ü vardiyalı çalışma yapmaktadır. Adıyaman ilinde ise bu oran yüzde 31,9 olarak gerçekleşmiştir. Ancak Adıyaman ilindeki araştırma kapsamına giren tüm işyerlerinin yüzde 23,1'i vardiyalı çalışma yapmaktadır.

Bu farklar part-time çalışma yapılan işyerleri için belirgin olmamakla birlikte ihracat yapma durumu için aynı husus söz konusu değildir.

Adıyaman ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerleri il geneline göre daha yüksek oranda vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapmaktadır.

2.2. Mevcut İstihdam

Adıyaman ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Adıyaman ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 15 bin 87 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 12 bin 120 çalışan erkeklerden, 2 bin 967 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 10: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

SEKTÖR	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Madencilik ve taş ocakçılığı	609	5	614
İmalat	4041	1795	5836
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	91	4	95
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1	0	1
İnşaat	1587	38	1624
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1779	180	1959
Ulaştırma ve depolama	1276	91	1367
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	348	37	385
Gayrimenkul faaliyetleri	1	0	1
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	137	13	150
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1731	448	2179
Eğitim	196	99	295
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	260	250	510
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	11	0	11
Diğer hizmet faaliyetleri	53	8	60
GENEL TOPLAM	**12.120**	**2.967**	**15.087**

Kaynak: İPA 2016

Sektörlere göre dağılımda ise; Adıyaman ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat sektöründe istihdam edilmektedir.

Tablo 10 incelendiğinde bütün sektörlerde kadın çalışan sayısı erkek çalışan sayısından düşüktür. Kadın istihdamının Adıyaman ilinde daha da desteklenmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

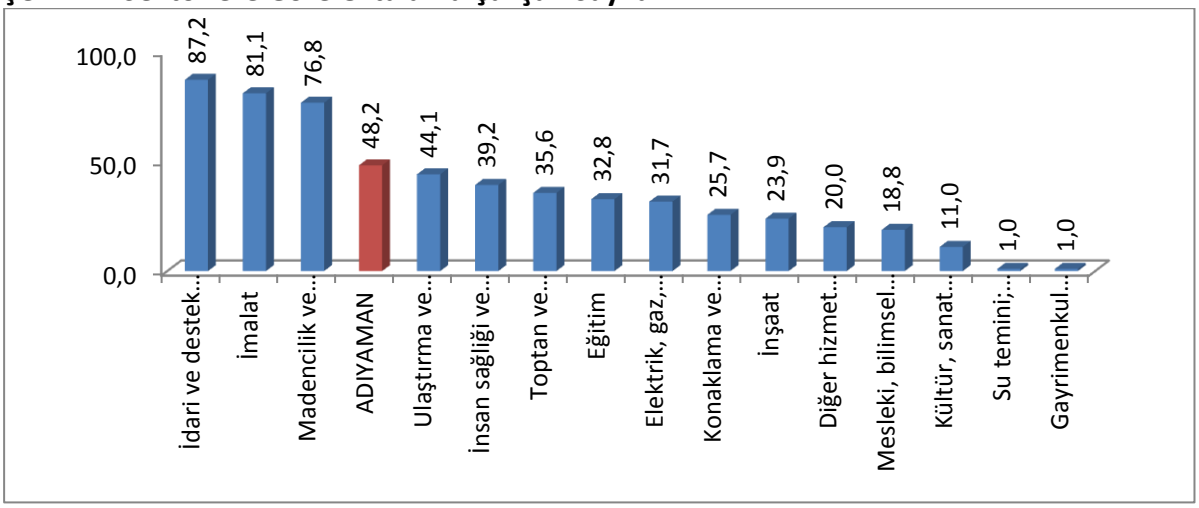

Kaynak: İPA 2016

Yukarıdaki şekil 14'te Adıyaman ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerindeki ortalama çalışan sayıları gösterilmiştir. Sektörler özelinde incelendiğinde; ortalama çalışan sayısı en fazla İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe bulunmaktadır. Takiben ortalama çalışan sayısında ikinci sırayı yüzde 81,1 ile imalat, üçüncü sırayı da yüzde 76,8 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü takip etmektedir. Bu üç sektör il geneli ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İmalat sektörünün Adıyaman ili için en yüksek istihdamı barındıran bir sektör olduğu daha önce ifade edilmişti. İmalat sektöründeki işyeri sayısının da diğer sektörlere nazaran daha fazla olması ortalama çalışan sayısı sıralamasında bu sektörün ikinci sırada olmasının sebebini oluşturmaktadır.

İl genelindeki çalışan sayıları, sektörlerden sonra meslek grubu bazında da tablo 11'deki veriler üzerinden değerlendirilebilir.

Tablo 11: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

MESLEK GRUBU	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	471	420	891
Hizmet ve Satış Elemanları	1.154	199	1.354
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	3.000	513	3.513
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	14	0	14
Profesyonel Meslek Mensupları	717	312	1.029
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.718	159	1.877
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	614	116	731
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	4.299	1.231	5.530
Yöneticiler	133	16	149
GENEL TOPLAM	**12.120**	**2.967**	**15.087**

Kaynak: İPA 2016

Tablo 11'e bakıldığında, toplam çalışanların içerisinde Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar 5.530 kişi, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ise 3.513 kişi ile ilk iki sırada yer almaktadırlar. İlk sırada yer alan Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek

grubunda 4.299 erkek ve 1.231 kadın çalışan bulunmaktadır. İkinci sıradaki Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda ise 3000 erkek ve 513 kadın çalışan bulunmaktadır. Nitelik gerektirmeyen Mesleklerde Çalışanların oranı Türkiye geneline göre yüksektir.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grubu ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmakla beraber bu sektörde kadın çalışan bulunmamaktadır.

Tablo 12: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

İŞYERİ YAŞI	ERKEK	KADIN	TOPLAM
0-4	3.113	1.108	4.222
5-9	2.869	528	3.397
10-14	2.748	722	3.470
15-19	1.779	358	2.136
20-24	871	189	1.060
25+	740	62	802
GENEL TOPLAM	**12.120**	**2.967**	**15.087**

Kaynak: İPA 2016

Tablo 12'de çalışanların istihdam edildiği işyerlerinin yaş bilgileri bulunmaktadır. Bu tabloda öne çıkan en önemli husus; işyeri yaşı büyüdükçe toplam çalışanların sayısında azalma meydana gelmesidir. 0-4 yaş arasında olan işyerlerinde çalışanların 1.108'i kadınlardan oluşmaktayken, 5-9 yaş arasındaki işyerlerinde çalışanların içindeki kadınların sayısı 528'e düşmüştür. İşyeri yaşı büyüdükçe erkeklerde çalışan sayısı düzenli olarak azalmakta olup, kadınlarda 5-9 yaşındaki işyerine göre 10-14 yaş grubundaki işyerlerinde çalışan sayısı fazla görülmektedir.

Tablo 13'de Adıyaman ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle ilk mesleğin kadın çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında aynı olması toplam çalışanlar içinde kadınların makineci (dikiş) mesleğinde ağırlıkta olmasından kaynaklıdır. Aynı durum temizlik görevlisi mesleğinde erkekler için geçerli olup, bu meslekte en fazla erkeklerin çalıştığının göstergesidir.

Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

ERKEK	KADIN	TOPLAM
Temizlik Görevlisi	Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Temizlik Görevlisi
Servis Şoförü (Okul)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)
Makineci (Dikiş)	Temizlik Görevlisi	Servis Şoförü (Okul)
Çöpçü	Kalite Kontrolcü	Paketleme İşçisi
Paketleme İşçisi	Paketleme İşçisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Güvenlik Görevlisi (Silahlı)	Sekreter	Çöpçü
Beden İşçisi (Genel)	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	Beden İşçisi (Genel)
Şoför (Yolcu Taşıma)	Muhasebeci	Güvenlik Görevlisi (Silahlı)
Şoför-Yük Taşıma	Bobinci - Yün İplik	Şoför (Yolcu Taşıma)

Kaynak: İPA 2016

Toplam çalışanlar içinde en fazla istihdamı barındıran üçüncü meslek İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel) olmakla beraber kadın ve erkekte bu ikinci sırada gelmektedir. En fazla çalışılan mesleklerde kadın ve erkekler için 4 meslek ortaktır. Bu meslekler de Tekstil imalatı sektörüne ilişkin meslekler ile Temizlik Görevlisidir.

3. AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı

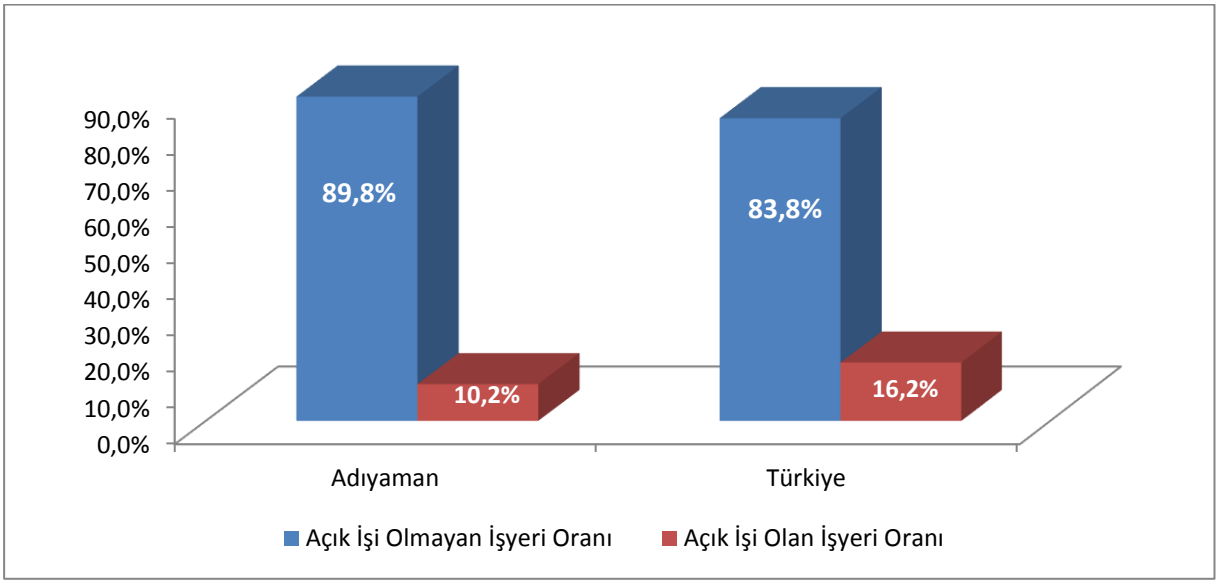

Kaynak: İPA 2016

Adıyaman ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 10,2'sinde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasına göre düşük olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 16,2 olarak gerçekleşmiştir.

Araştırmanın yapıldığı tarihlerde Adıyaman ilinde 297 kişilik açık iş tespit edilmiş olup, sektörlere göre açık iş sayıları tablo 14'te gösterilmiştir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı

SEKTÖRLER	TOPLAM AÇIK İŞ SAYISI
Madencilik ve taş ocakçılığı	1
İmalat	250
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	6
İnşaat	12
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	3
Ulaştırma ve depolama	1
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	5
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	15
Eğitim	2
Diğer hizmet faaliyetleri	2
TOPLAM	**297**

Kaynak: İPA 2016

Adıyaman ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda da Kurum verilerinde olduğu gibi İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 297 kişilik açık işin yüzde 84,1'ine tekabül eden 250 kişilik kısmı İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ile İnşaat sektörüdür.

Tablo 15'te ise sektörler özelinde açık iş oranları ile ilgili sektördeki işyerlerinin açık iş verme oranları gösterilmiştir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

SEKTÖRLERE GÖRE AÇIK İŞ ORANI VE AÇIK İŞ VERME ORANI	AÇIK İŞ ORANI	AÇIK İŞİ OLAN İŞYERİ ORANI
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,2%	12,5%
İmalat	4,1%	26,4%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	5,9%	33,3%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%
İnşaat	0,7%	4,8%
Toptan ve perakende ticaret	0,2%	3,8%
Ulaştırma ve depolama	0,1%	3,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1,3%	6,7%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	9,1%	12,5%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%
Eğitim	0,7%	11,1%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	2,4%	50,0%
GENEL TOPLAM	**1,9%**	**10,2%**

Kaynak: İPA 2016

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 15'ten de görüleceği üzere Adıyaman ilinde açık iş oranı yüzde 1,9 olarak tespit edilmiştir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 9,1 ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü olarak tespit edilmiştir.

Açık iş verme oranında ise Diğer hizmet faaliyetleri ön plana çıkmıştır. Diğer hizmet faaliyetlerini yüzde 33,3 ile Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ve yüzde 26,4 ile imalat sektörü takip etmektedir.

Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları

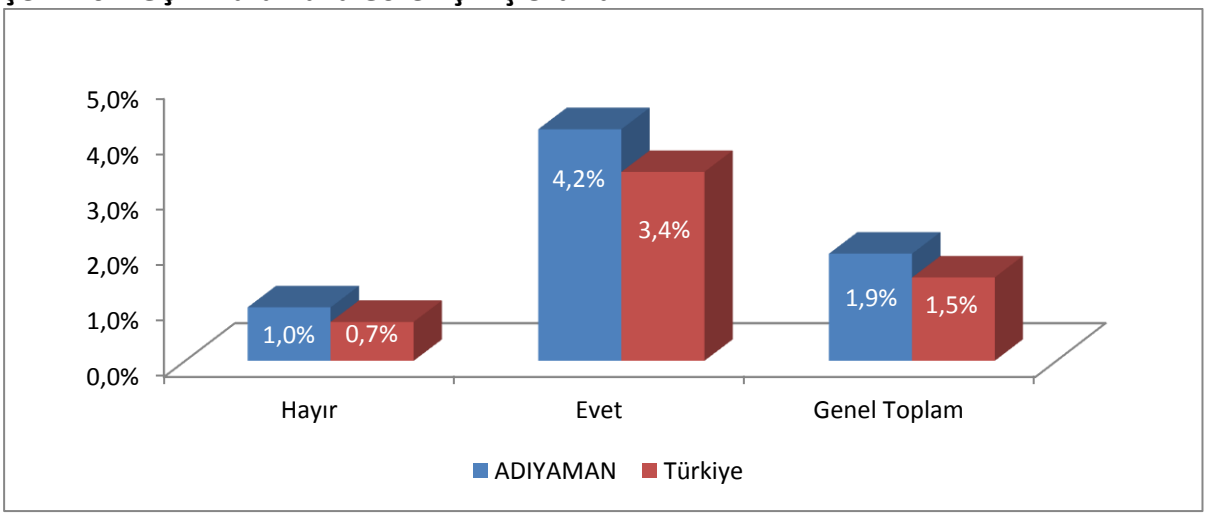

Kaynak: İPA 2016

Adıyaman ilinde ihtiyaç duydukları mesleklerin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin açık iş oranı yüzde 4,2; teminde güçlük çekmeyen işyerlerinin açık iş oranı ise yüzde 1 olarak gerçekleşmiştir. Adıyaman ilinin bu oranları Türkiye ortalamasının üstünde kalmıştır. İşverenlerin ihtiyaç duydukları alanlarda talep ettiği personeli muhtelif nedenlerle istihdam edememesi bir anlamda söz konusu kadronun boş kalması anlamına gelecektir.

Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları

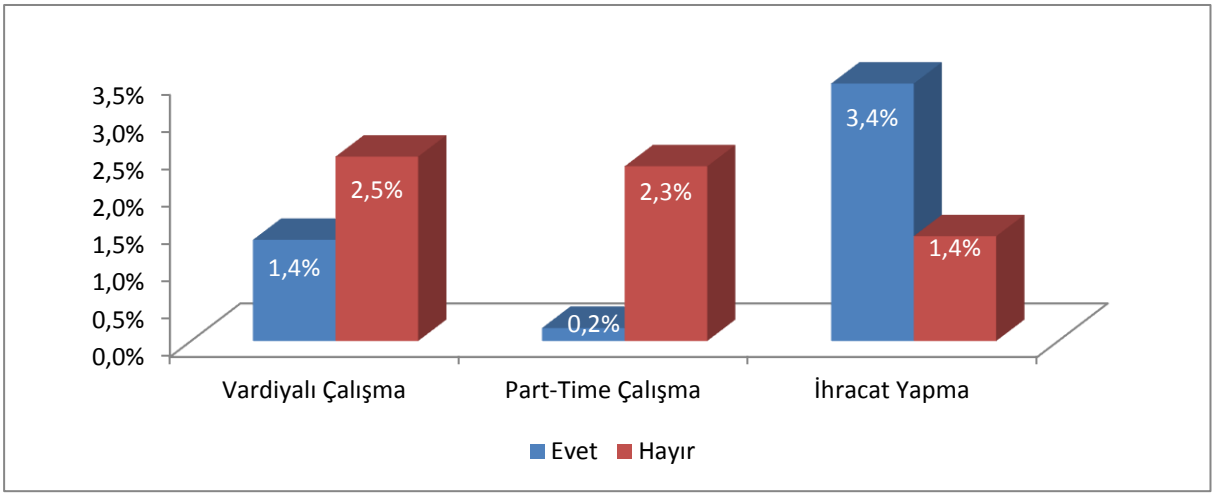

Kaynak: İPA 2016

Adıyaman ilinde vardiyalı çalışma yapan 20+ istihdamlı işyerlerinin açık iş oranı yüzde 1,4, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 2,5 olarak tespit edilmiştir. Part-time çalışma yapılan işyerlerinde ise açık iş oranı yüzde 0,2, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 2,3'tür. İhracat yapılan işyerlerinde de açık iş oranı yüzde 3,4, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 1,4 olarak tespit edilmiştir.

Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

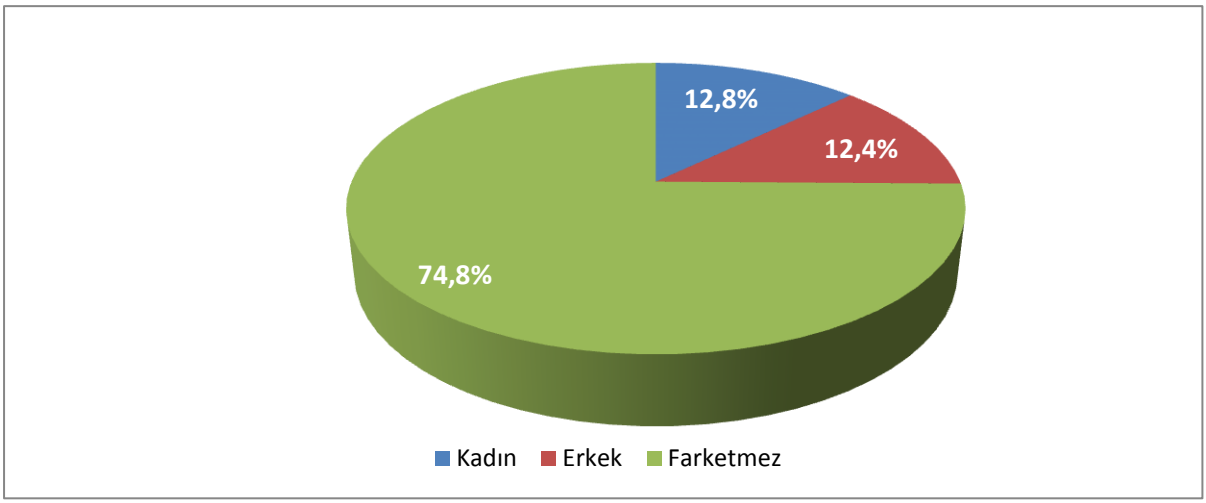

Kaynak: İPA 2016

Yukarıdaki şekil 18'de ise Adıyaman ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Açık işlerin yüzde 12,4'ünde işverenlerin erkek işgücü talebi ortaya çıkmaktadır. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise erkeklere çok yakın oranda yüzde 12,8 olarak tespit edilmiştir. İşverenler açık işlerinde yüzde 74,8 oranında belli bir cinsiyet tercihinde bulunmamışlardır. Bu oranlar işverenlerin tercihini analiz etmek anlamında tek başına yeterli olmamaktadır. Zira açık işlerde daha çok hangi meslekte ve hangi beceri düzeyinde talebin olduğu cinsiyet analizinde özellikle gerekli görülmektedir. Açık işlerin yüksek oranda Tekstil İmalatı sektöründen gelmesi ve bu sektörde kadın ve erkeklerin aynı işi yapabilmeleri farketmez oranını yüksek çıkartmıştır.

Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

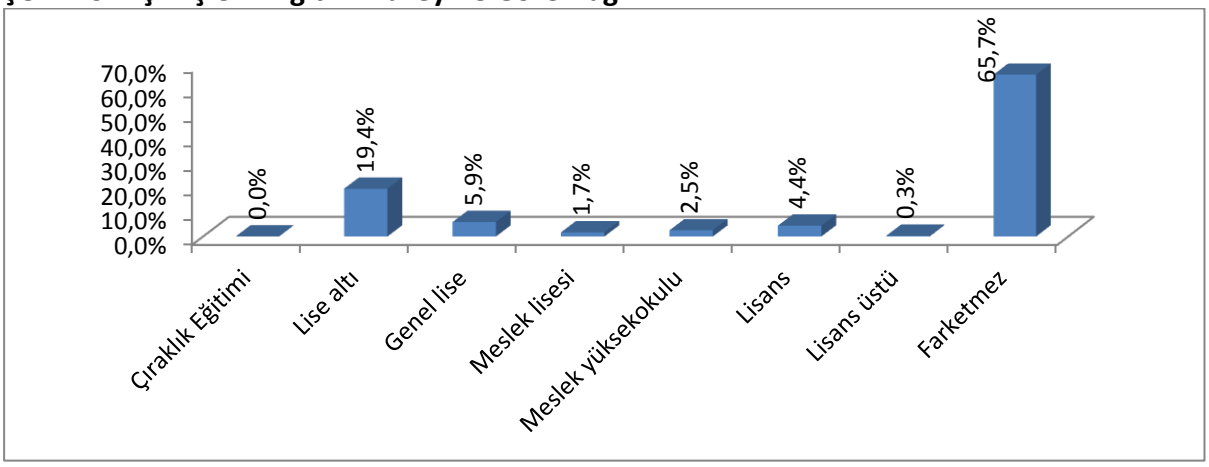

Kaynak: İPA 2016

İşverenlerin ihtiyaç duyduğu ve muhtelif açık iş arama kanallarını kullanarak işgücü talebini ilettikleri açık işlerinde asgari eğitim düzeyi de önemli bir tarafı oluşturmaktadır.

Adıyaman ilinde açık işlerin yüzde 65,7'sinde işverenler işgücü taleplerinde öğrenim durumunu dikkate almamıştır. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise lise altı seviyesi olarak görülmektedir. Kısaca açık işlerin tamamına yakınında öğrenim durumu gözetilmeyenler ve lise altı seviyesi ön plana çıkmıştır.

Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

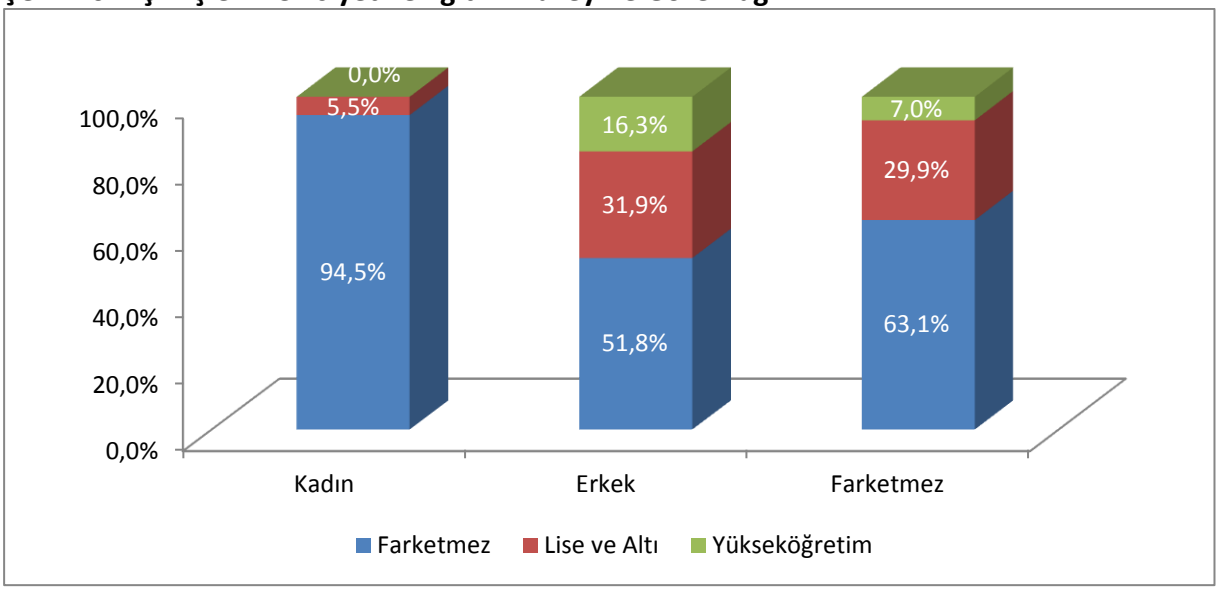

Kaynak: İPA 2016

Şekil 20'de görüleceği üzere farketmez seviyesi genel olarak ağırlıkta talep edilmiştir. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; kadınlarda erkeklere nazaran daha az oranda lise ve altı seviyesinde işgücü talep edilmiş, ayrıca yükseköğretim seviyesinde de kadın işgücü için bir talepte bulunulmamıştır. Genel çerçevede bakıldığında cinsiyeti gözetmeksizin bulunulan taleplerdeki en yüksek oran öğrenim durumuna verilen farketmez cevabıdır.

Açık işlerdeki eğitim talepleri cinsiyete göre farklılaşabildiği gibi sektörel düzeyde de birtakım hususları öne çıkarmaktadır. Bazı sektörlerde yüksek düzeyde bir eğitim talebinde bulunulmaktayken bazılarında da işverenler nezdinde herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bile bulunulması önem ifade etmemektedir.

Tablo 16'da Adıyaman ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerde sektörlere göre talep edilmiş olan eğitim düzeylerine ait veriler bulunmaktadır.

Tablo 16: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

SEKTÖRLER	YÜKSEKÖĞRETİM	LİSE VE ALTI	FARKETMEZ
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%	100,0%
İmalat	2,4%	24,0%	73,6%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	100,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	9,1%	90,9%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	0,0%	100,0%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	100,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	33,3%	0,0%	66,7%
Eğitim	100,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
GENEL TOPLAM	**27,0%**	**27,0%**	**65,7%**

Kaynak: İPA 2016

İşyerlerinden alınan açık işlerin tamamı için yükseköğretim seviyesinde en yüksek oranda talep verilen sektörler, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Eğitim ve Diğer hizmet faaliyetleridir. Bu sektörler, Madencilik ve taş ocakçılığı, İmalat ve Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetlerdir.

Tamamen lise ve altı seviyesinde açık iş verilen sektörler ise en yüksek oranda, Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı, Ulaştırma ve depolama ve Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleridir. Farketmez cevabı alınan en yüksek orandaki sektör madencilik ve taş ocakçılığıdır. Bu husus da aslında bu işlerin çok nitelik gerektirmeyen meslekler olduğunu ifade etmektedir.

Bir diğer ifadeyle lise altı ya da üniversite mezunu işgücü de işe başvuru yapsa işveren nezdinde çok bir anlam ifade etmeyecektir. İşe başvuru yapacak kişiler açısından ise; işin düşük nitelikli olmasından dolayı ortalama ya da daha yüksek bir eğitim seviyesine sahip olanların bu işlere başvuru yapmayacağı da göz önünde bulundurulmalıdır.

Tabloda, açık işlerinde işverenlerin mutlaka belirli bir eğitim seviyesinde talep verdikleri görülmektedir.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Süresine Göre Dağılımı

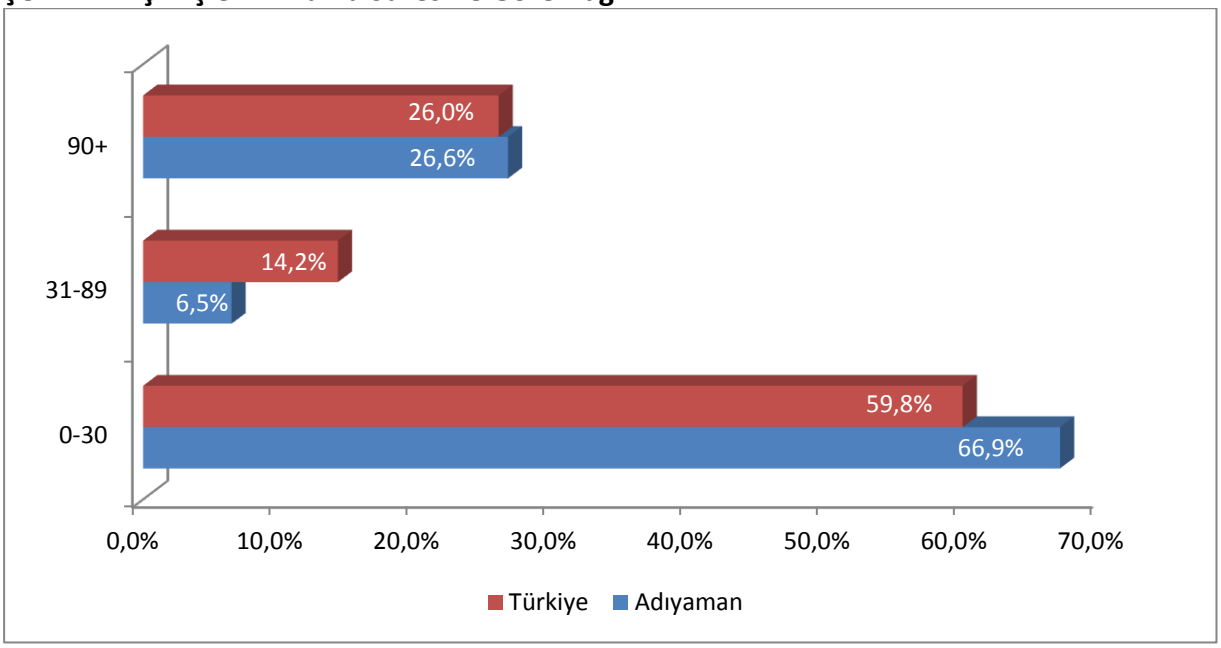

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin arama sürelerine göre dağılımı incelendiğinde; Adıyaman ilinde açık işlerin yüzde 66,9'u 0-30 gün arasında aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneline göre daha yüksek tespit edilmiştir. 31-89 gün arasında aranan açık işlerin oranı ise yüzde 6,5'dir. Bu oran Türkiye geneline göre düşük gerçekleşmiş olup, 90 ve daha fazla günde aranan açık işlerin oranına bakıldığında bu sefer Adıyaman'da gerçekleşen oran Türkiye geneline çok yakındır.

Tablo 17: Açık İş Arama Süresinin Cinsiyete Göre Dağılımı

AÇIK İŞ ARAMA SÜRESİ	KADIN	ERKEK	FARKETMEZ	GENEL TOPLAM
0-30	44,6%	53,5%	72,9%	66,9%
31-89	2,8%	8,4%	6,8%	6,5%
90+	52,5%	38,1%	20,3%	26,6%
GENEL TOPLAM	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin arama süresi cinsiyet bazında değerlendirilebilir. Kadın işgücü tercihinde bulunulmuş olan açık işlerde arama süresinde 0-30 gün yüzde 44,6 oranında gerçekleşmiştir. Erkek işgücü taleplerinde ise bu oran yüzde 53,5 olarak tespit edilmiştir. Kadınlarda 31-89 gün arasında açık iş arama süresi yüzde 2,8 iken erkeklerde yüzde 8,4 oranında gerçekleşmiştir. 90 gün ve daha fazla süredir aranan açık işlerde kadınlar erkeklere nazaran daha ön plandadır. Adıyaman ilinde açık işlerde kadın eleman talep eden işverenler açık işlerini kapatmakta zorlanmaktadır.

Şekil 22: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

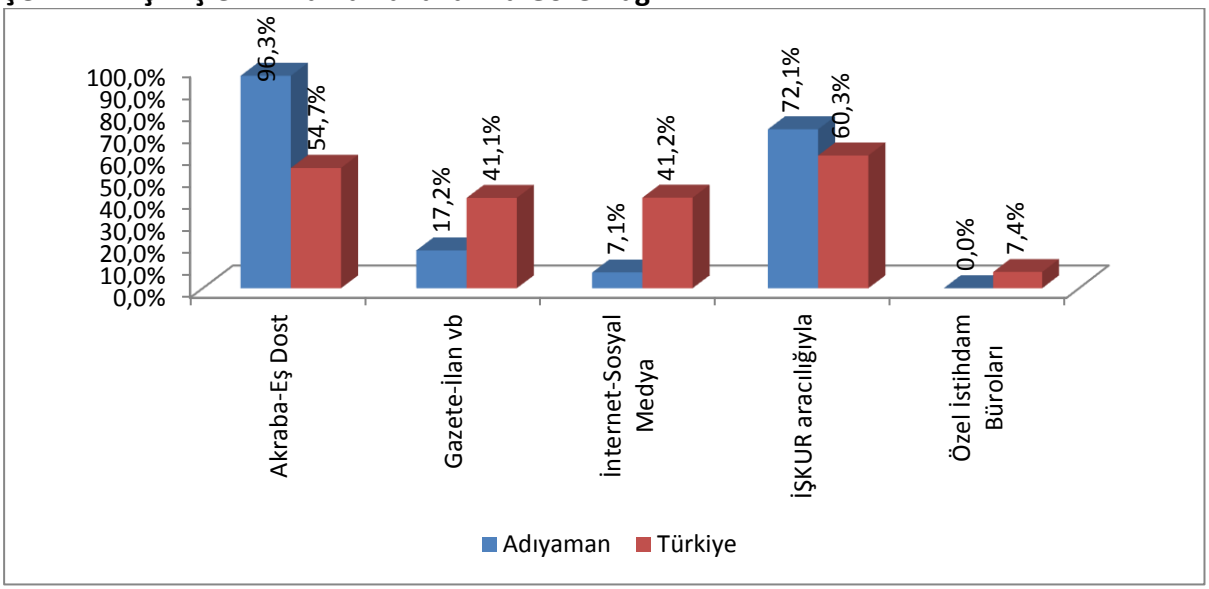

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu da özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 22'de Adıyaman ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Açık işlerde işverenlerin ağırlıklı olarak sırasıyla akraba-eş-dost, İŞKUR, gazete-ilan ve İnternet-Sosyal Medya arama kanallarını tercih ettiği görülmektedir. Adıyaman ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 96,3 gibi büyük bir oranı akraba eş dost aracılığıyladır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 54,7 olarak gerçekleşmiştir. Adıyaman ilinde işverenler daha sonra İŞKUR arama kanalını kullanmıştır.

Tablo 18: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi

EĞİTİM DÜZEYİ/ARAMA KANALLARI	AKRABA-EŞ DOST	GAZETE-İLAN VB	İNTERNET-SOSYAL MEDYA	İŞKUR ARACILIĞIYLA	ÖZEL İSTİHDAM BÜROLARI
Çıraklık Eğitimi	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Lise altı	100,0%	0,0%	1,9%	88,7%	0,0%
Genel lise	82,8%	0,0%	6,2%	53,5%	0,0%
Meslek lisesi	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Meslek yüksekokulu	46,7%	0,0%	53,3%	86,7%	0,0%
Lisans	69,4%	0,0%	30,6%	91,7%	0,0%
Lisans üstü	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Farketmez	100,0%	26,2%	5,1%	66,7%	0,0%
GENEL TOPLAM	**96,3%**	**17,2%**	**7,1%**	**72,1%**	**0,0%**

Kaynak: İPA 2016

Adıyaman ilinde özel istihdam büroları bulunmadığından talep verilen açık işlerde bu arama kanalı kullanılmamıştır.

Çıraklık eğitiminde açık iş talebi bulunmamaktadır. Lise altı eğitim düzeyinin talep edildiği açık işlerde ise işverenler söz konusu açık işleri ağırlıklı olarak akraba-eş dost ve İŞKUR aracılığıyla aracılığıyla aramaktadır.

Genel lise, meslek lisesi ve lisans eğitim düzeyinin talep edildiği açık işlerde ise işverenler söz konusu açık işleri ağırlıklı olarak akraba-eş-dost ve İŞKUR aracılığıyla aramaktadır.

İlgili eğitim düzeylerindeki açık işlerde işverenler tarafından ağırlıklı olarak tercih edilen arama kanalları (akraba-eş-dost ve İŞKUR) ile Adıyaman genelinde söz konusu olan tüm açık işler için işverenler tarafından ağırlıklı olarak tercih edilen arama kanalları (akraba-eş-dost ve İŞKUR) benzeşmektedir.

Şekil 23'te ise İŞKUR hizmetlerinden yararlanan ve yararlanmayan işverenlerin açık işlerindeki arama kanallarının dağılımı incelenecektir.

Şekil 23: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

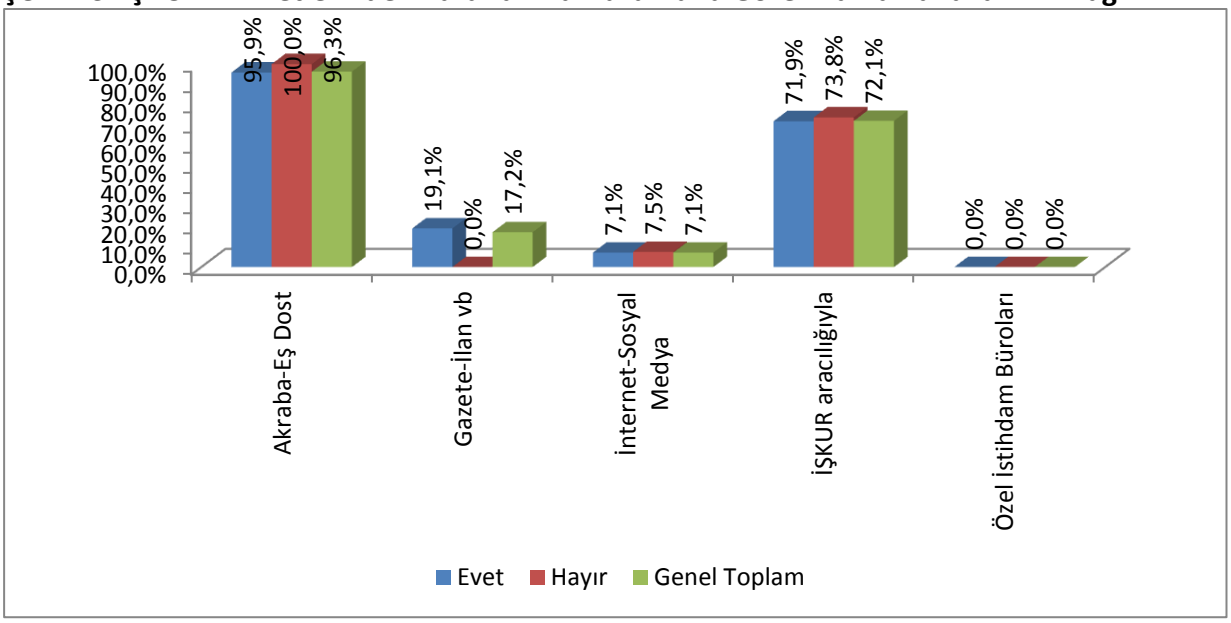

Kaynak: İPA 2016

İŞKUR'un vermiş olduğu hizmetlerden faydalanan işyerleri ile faydalanmayan işyerleri karşılaştırıldığında, hizmetlerden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde arama kanalı olarak yüzde 71,9 ile İŞKUR ve yüzde 95,9 ile Akraba-Eş Dost arama kanalını tercih etmiştir.

Daha önce İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri çalışma sırasında var olan açık işlerini İŞKUR vasıtası ile aramaya başlayabilir. Bu işyerleri ilk sorularda İŞKUR hizmetlerinden faydalanma sorusuna "hayır" cevabı verip daha sonra açık işlerinin olduğu tespit edildiğinde İŞKUR ile çalışmaya başlamaktadır. Hizmetlerden faydalanmayan ancak mevcut açık işini İŞKUR vasıtası ile aradığını söyleyen işyerleri bu şekildeki işyerleridir.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanmış olan işverenler açık işlerini de Kuruma bildirme yönünde eğilim sergilemişlerdir.

Adıyaman'da özel istihdam büroları bulunmadığından işyerleri açık işlerinde bu arama kanalı kullanmamışlardır.

Tablo 19: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması

BECERİLER	AKRABA-EŞ DOST	GAZETE-İLAN VB	İNTERNET-SOSYAL MEDYA	İŞKUR ARACILIĞIYLA	ÖZEL İSTİHDAM BÜROLARI	GENEL TOPLAM
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	5	1	1	0	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	1	3	2	0	2
Takım Çalışması	3	4	2	3	0	3
İletişim ve İfade Yeteneği	4	2	4	4	0	4
Bilgisayar kullanımı	5		5	6	0	5
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	6	3		5	0	6
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	7		6	7	0	7
Proje Tabanlı Çalışma	8			8	0	8
Satış ve Pazarlama Becerisi	9			9	0	9

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerde talep edilen asgari eğitim seviyesinden sonra işverenlerin istihdam etmeyi düşündüğü işgücünde aranılan beceriler de planlanacak politikalar için stratejik alanı oluşturmaktadır.

Adıyaman'da 297 kişilik açık iş için istenen beceriler incelendiğinde; ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi sonrasında ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik gelmektedir. Daha sonra sırası ile Takım Çalışmasına Uyum, İletişim ve İfade Yeteneği, Bilgisayar Kullanımı, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Hesap Yapabilme, Proje Tabanlı Çalışma ile Satış ve Pazarlama Becerisi gelmektedir.

Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı

MESLEK GRUBU	AÇIK İŞ SAYISI
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	6
Hizmet ve Satış Elemanları	9
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	40
Profesyonel Meslek Mensupları	22
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	45
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	13
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	161
GENEL TOPLAM	**297**

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı ele alındığında; en yoğun talep Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubundadır. İkinci sırada sanatkârlar ve ilgili

işlerde çalışanlar meslek grubu yer almaktadır. Üçüncü sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu yer almaktadır. Açık iş talebi olmayan meslek grupları ise yöneticiler ve nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek gruplarıdır. Yönetici pozisyonu genellikle sermayedar olan işletme yöneticisiyle aynı kişi olduğundan bu meslek grubunda açık iş talebi olmamıştır.

Açık sayısının yanında daha çok açık iş oranları önemlidir. Tablo 21'de meslek gruplarına göre açık iş oranları bulunmaktadır.

Adıyaman ili için tespit edilen yüzde 1,9 açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde açık iş oranının en yüksek oranda yüzde 2,8 ile Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırayla Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Profesyonel Meslek Mensupları gelmektedir.

Tablo 21: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları

MESLEK GRUPLARI	AÇIK İŞ ORANI
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,6%
Hizmet ve Satış Elemanları	0,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1,1%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	2,1%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	2,3%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	1,7%
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	2,8%
Yöneticiler	0,0%
GENEL TOPLAM	**1,9%**

Kaynak: İPA 2016

Özellikle Yöneticiler ve Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubunda açık iş olmadığından açık iş oranı da sıfır görünmektedir.

İl geneli açık iş oranının altında bulunan meslek grupları ise Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Hizmet ve Satış Elemanları, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplarıdır.

Tablo 22: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı

MESLEK GRUBU	KADIN	ERKEK	FARKETMEZ	TOPLAM
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	5,5%	0,0%	1,6%	1,9%
Hizmet ve Satış Elemanları	2,6%	0,0%	3,7%	3,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	26,3%	14,7%	11,3%	13,6%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	24,9%	5,9%	7,5%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	26,3%	41,3%	9,0%	15,2%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	16,3%	3,2%	4,4%
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	39,4%	2,7%	65,4%	54,3%
Yöneticiler	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
GENEL TOPLAM	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin meslek gruplarına ve cinsiyete göre dağılımında kadınların en yüksek oranda talep edildiği meslek grubu yüzde 39,4 oranıyla Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubudur. Erkeklerde en yüksek oranda talep edildiği meslek grubu yüzde 41,3 oranıyla Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubudur.

Adıyaman'da Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda kadın talep oranı erkeklerden fazla olmasına karşın en yüksek oran fark etmez seçeneğindedir. Bu sektörde cinsiyet farklılaştırmasının fazla olmadığı görülmektedir.

Adıyaman'da eleman talebinde fark etmez seçeneği en fazla olan meslek grubu yüzde 54,3 oranıyla Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubudur.

Tablo 23'te ise meslek gruplarında talep edilen beceriler öncelik sıralamasına göre sıralanmıştır.

Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar için ilk sırada Bilgisayar kullanımı, ikinci sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe gelmiştir. Daha sonra ise Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) ve İletişim ve İfade Yeteneği ön plana çıkmıştır.

Hizmet ve Satış Elemanları için ise ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, daha sonra Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe önemlidir.

Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ön plana çıkmıştır.

Profesyonel Meslek Mensuplarında ilk sırada Bilgisayar kullanımı talep edilmekte olup Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ikinci sırada yerini almıştır.

Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda ise ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik önem kazanmıştır.

Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gruplarında ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe gelmektedir.

Tablo 23: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi

BECERİLER	Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	Hizmet ve Satış Elemanları	Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	Profesyonel Meslek Mensupları	Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/ Teknik Bilgi ve Tecrübe	2	2	2	2	2	1	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	5	1	1	3	1		2	2
Takım Çalışması		4	3	8	3		3	3
İletişim ve İfade Yeteneği	4	6	4	6	4	3	4	4
Bilgisayar kullanımı	1			1	7	2		5
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme			5	4	5	4	5	6
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	3	3		5		5		7
Proje Tabanlı Çalışma				7	6			8
Satış ve Pazarlama Becerisi	6	5						9

Kaynak: İPA 2016

Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

MESLEK GRUPLARI	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İşkur Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	82,2%	0,0%	19,2%	100,0%	0,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	100,0%	10,9%	0,0%	22,4%	0,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	100,0%	49,5%	27,4%	27,4%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	82,0%	0,0%	22,5%	81,7%	0,0%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	100,0%	22,1%	0,0%	84,1%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	53,8%	0,0%	30,8%	100,0%	0,0%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	100,0%	12,4%	0,0%	78,3%	0,0%

Kaynak: İPA 2016

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ile Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin yüzde 100'ü İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur.

Bu tabloda öne çıkan bir diğer husus arama kanalları içinde meslek grupları bazında en yüksek oranda kullanılan iki arama kanalı mevcuttur. Bunlardan birisi İŞKUR diğeri de Akraba-Eş Dost aracılığıyla yapılan arama şeklidir. Adıyaman'da özel istihdam büroları bulunmadığından meslek grupları bu arama kanalını kullanmamışlardır.

Tablo 25: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

MESLEKLER	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Takım Çalışması	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	İletişim ve İfade Yeteneği	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Bilgisayar kullanımı	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	Proje Tabanlı Çalışma
Makineci (Dikiş)	2	3	1	4	5	*	*	*
Paketleme İşçisi	1	4	3	2	4	*	*	*
Beden İşçisi (Genel)	2	1	3	*	*	*	*	*
Konfeksiyon İşçisi	1	2	*	*	*	*	*	*
Elektrikçi (Genel)	2	*	1	*	4	*	*	3
Kalite Kontrolcü-Tekstil	1	*	*	2	3	*	*	*
Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	2	*	1	*	*	*	*	*
Elektrik Teknikeri	*	*	2	*	3	1	4	*
Kalite Kontrolcü	3	2	1	*	*	*	*	*
Usta Öğretici (Mobilyacılık)	1	*	*	*	2	*	*	*

Kaynak: İPA 2016

Tablo 25'te Adıyaman ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır.

Makineci (Dikiş) mesleğinde becerilerdeki ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi yer almaktadır.

Paketleme İşçisi, Konfeksiyon İşçisi, Kalite Kontrolcü-Tekstil ile Usta Öğretici (Mobilyacılık) mesleklerinde ise talep edilen becerilerin başında Fiziki ve Bedensel Yeterlilik gelmektedir.

Elektrikçi (Genel), Ortacı/Ayakçı (Tekstil) ile Kalite Kontrolcü mesleklerinde ise talep edilen becerilerin başında Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi gelmektedir.

Elektrik Teknikeri mesleğinde becerilerdeki ilk öncelik Bilgisayar kullanımı becerisi yer almaktadır.

Tablo 26: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

KADIN	ERKEK	GENEL TOPLAM
Makineci (Dikiş)	Elektrikçi (Genel)	Makineci (Dikiş)
Paketleme İşçisi	Usta Öğretici (Mobilyacılık)	Konfeksiyon İşçisi
Kalite Kontrolcü-Tekstil	Beden İşçisi (Genel)	Paketleme İşçisi
Büro Memuru (Genel)	Muhasebeci	Beden İşçisi (Genel)
Sekreter	İş Makineleri Yağcısı	Elektrikçi (Genel)
Aşçı	Pazarlamacı	Kalite Kontrolcü-Tekstil
	Elektrik Teknisyeni	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)
	Elektrik Teknikeri	Elektrik Teknikeri
	Depo İşçisi (Elleçleme)	Kalite Kontrolcü
	Kimyager	Garson (Servis Elemanı)

Kaynak: İPA 2016

Adıyaman ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci (Dikiş), Konfeksiyon İşçisi, Paketleme İşçisi, Beden İşçisi (Genel), Elektrikçi (Genel), Kalite Kontrolcü-Tekstil, Ortacı/Ayakçı (Tekstil), Elektrik Teknikeri, Kalite Kontrolcü ve Garson (Servis Elemanı) olarak sıralanmıştır.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan meslekler ise, Makineci (Dikiş), Paketleme İşçisi, Kalite Kontrolcü-Tekstil, Büro Memuru (Genel), Sekreter ve Aşçı meslekleridir.

Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan meslekler de Elektrikçi (Genel), Usta Öğretici (Mobilyacılık), Beden İşçisi (Genel), Muhasebeci, İş Makineleri Yağcısı, Pazarlamacı, Elektrik Teknisyeni, Elektrik Teknikeri, Depo İşçisi (Elleçleme) ve Kimyager meslekleridir.

Tablo 27: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

BECERİLER	KADIN	ERKEK	FARKETMEZ	GENEL TOPLAM
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	4	2	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	1	2	2
Takım Çalışması		4	3	3
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	3	6	4	4
İletişim ve İfade Yeteneği	2	7	5	5
Bilgisayar kullanımı		5	6	6
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	5	8	7	7
Proje Tabanlı Çalışma		3	9	8
Satış ve Pazarlama Becerisi			8	9

Kaynak: İPA 2016

Kadın ve erkekler için genel toplama göre becerilerde öncelik sıralaması ilk iki sırada benzerlik göstermektedir. Hem Kadınlarda hem de erkeklerde ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi olarak tespit edilmiştir. Herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık

işlerde ise ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, ikinci öncelik de Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olarak görülmektedir.

4. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Adıyaman ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Şekil 24: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

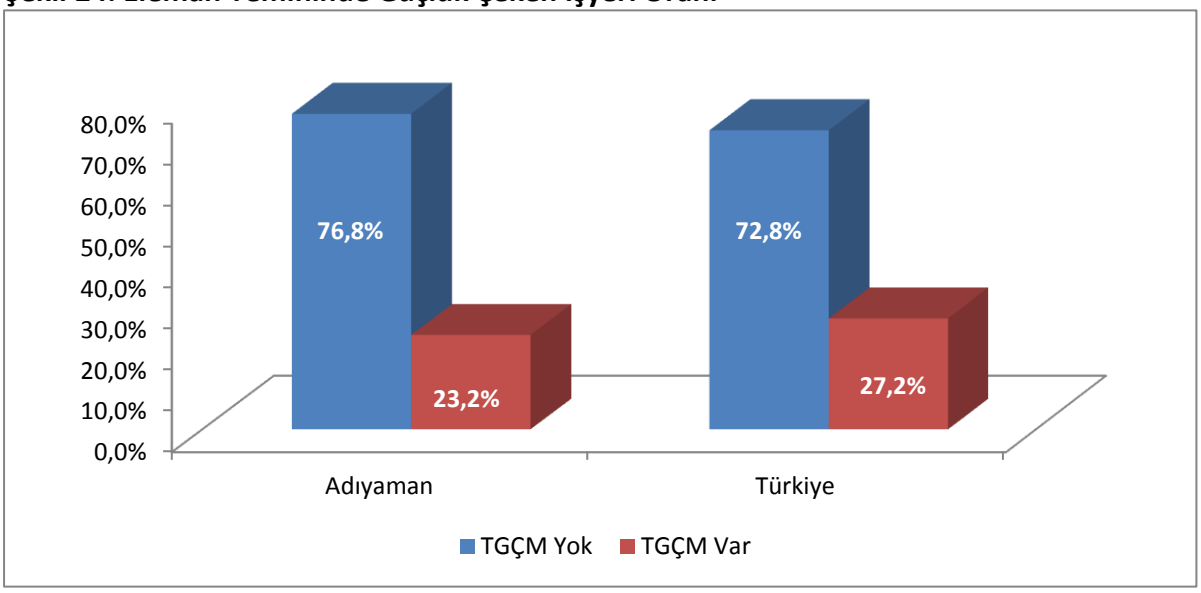

Kaynak: İPA 2016

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye geneli 20 + istihdamlı 95 bin 620 işyerine ulaşılmıştır. Bu işyerlerinden 25 bin 970 tanesinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir.

Adıyaman ilinde ise 20+ istihdamlı 313 işyeri için veri derlenmiş, bunlardan 73 tanesi temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 23,2 ile Adıyaman ilindeki işyerlerinin eleman temininde ülke genelinden daha az oranda güçlük çektiği görülmektedir.

Şekil 25: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

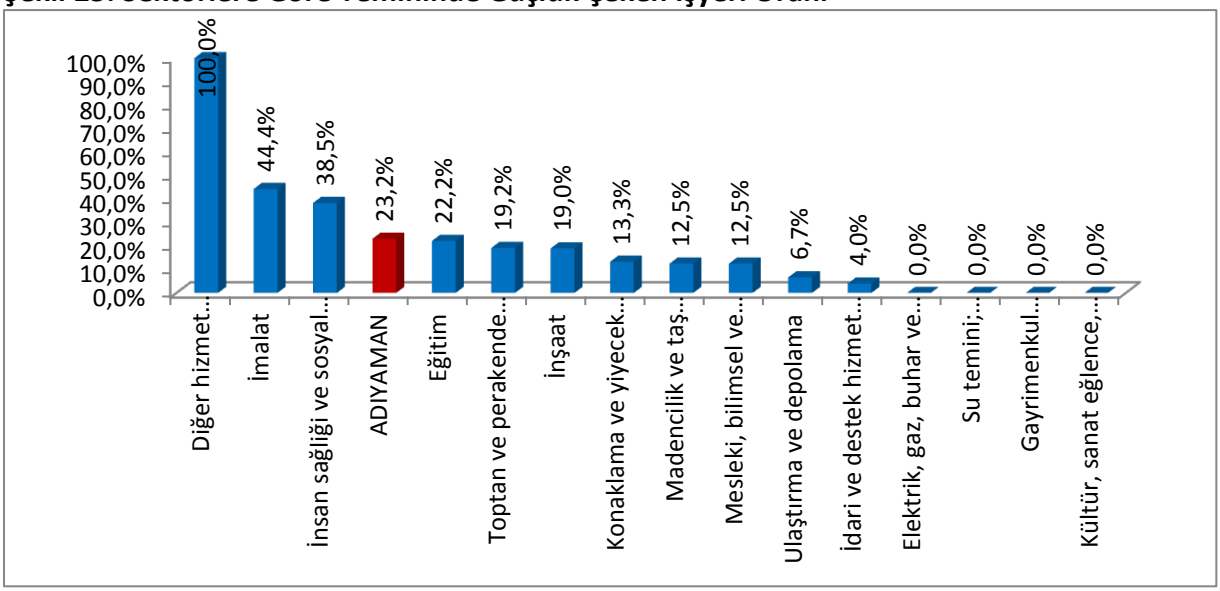

Kaynak: İPA 2016

Adıyaman ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Gayri Menkul faaliyetleri ile Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin Diğer hizmet faaliyetleri ile imalat sektöründe olduğu görülmektedir. İmalat sektöründeki mevcut işyerlerinin fazla olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

Tablo 28: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

SEKTÖRLER	TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN ELEMAN SAYISI
Madencilik ve taş ocakçılığı	3
İmalat	260
İnşaat	30
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	16
Ulaştırma ve depolama	2
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	14
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	5
Eğitim	3
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	19
Diğer hizmet faaliyetleri	5
GENEL TOPLAM	**359**

Kaynak: İPA 2016

Adıyaman ilinde 359 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları, sektör bazında incelendiğinde İmalat sektörü ve inşaat sektörlerinde yoğunlaşmanın olduğu görülmektedir. Bu iki sektörün temininde güçlük çektiği eleman sayısı, Adıyaman ilinde toplam temininde güçlük çekilen sayının yüzde 80,8'ini oluşturmaktadır. Söz konusu sektörlerde çalışan sayısının fazla olması sebebi ile temininde güçlük çekilen kişi sayısı da fazladır. Araştırma sonuçlarına göre özellikle İmalat sektörü, Türkiye geneli verilerde de sayısal olarak mevcut istihdamı en fazla olan ve eleman temininde de en çok güçlük çekilen sektör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Şekil 26: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

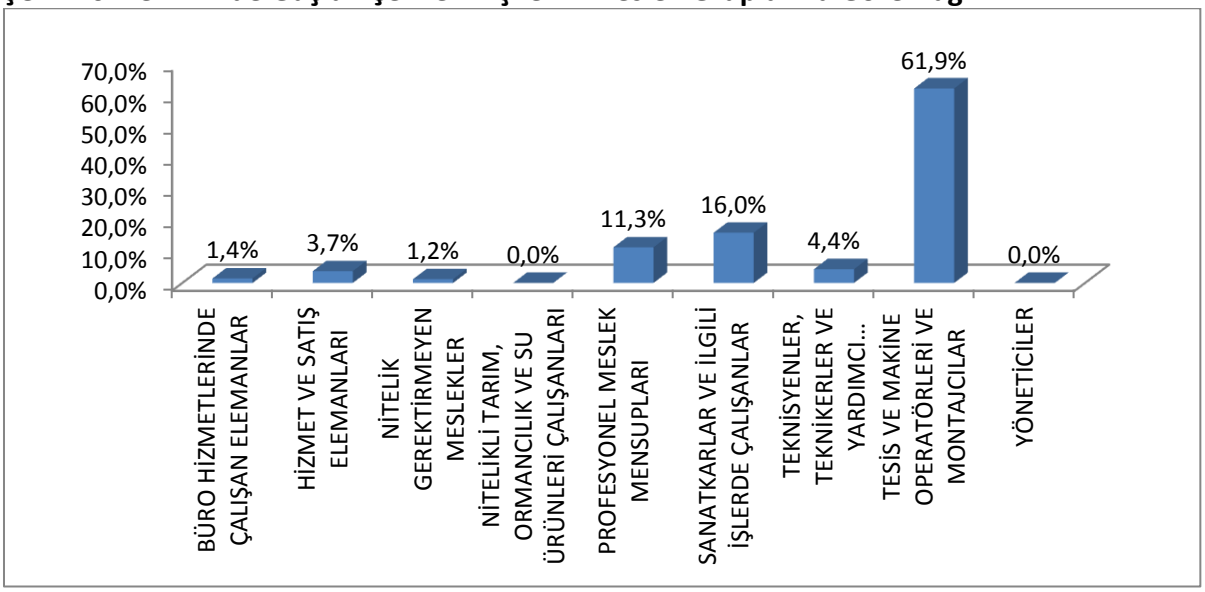

Kaynak: İPA 2016

Adıyaman ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 222 kişi ile Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 61,9'u bu meslek grubunda yer almaktadır.

20 + istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı en yüksek ikinci sırada hem Adıyaman hem de Türkiye için Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu gelmektedir. Benzer şekilde araştırma sonuçları göstermektedir ki Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubu hem ülke geneli hem de Adıyaman ilinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Tablo 29: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

MESLEKLER	TGÇM DAĞILIMI
Makineci (Dikiş)	55,8%
Hemşire	3,6%
Elektrikçi (Genel)	3,1%
Kesimci (Saraciye)	2,8%
İnşaat Teknolojisi Teknikeri	2,1%
Muhasebeci	2,1%
Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri)	1,7%
Forklift Operatörü	1,7%
Makine Bakımcı	1,4%
Torba ve Çuval Dikme Makinesi İşçisi	1,4%

Kaynak: İPA 2016

Adıyaman ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 200 kişi ile Makineci (Dikiş) mesleği yer almaktadır. Bu mesleği sırasıyla 13 kişi ile Hemşire, 11 kişi ile Elektrikçi (Genel) meslekleri takip etmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Makineci (Dikiş) mesleği ile Elektrikçi (Genel) olmak üzere toplam iki mesleğin yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. Adıyaman ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Makineci (Dikiş) mesleği aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk sırada yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgidir.

Şekil 27: Temininde Güçlük Çekilme Nedenlerinin Dağılımı

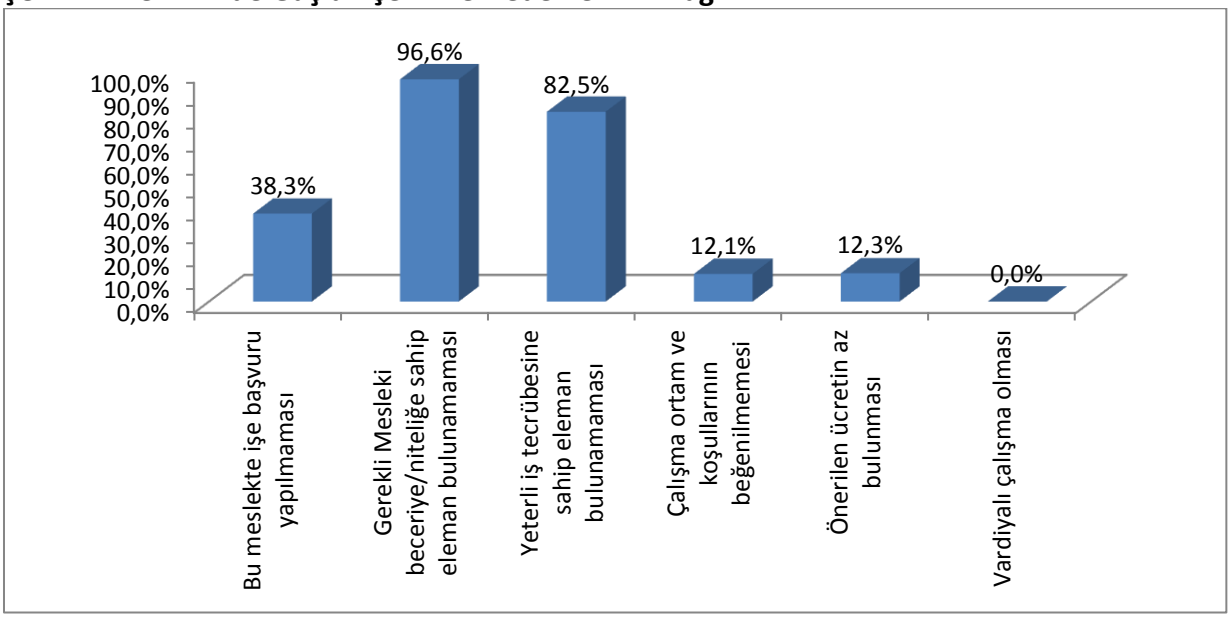

Kaynak: İPA 2016

Adıyaman ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. Bu neden Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımı ile de benzerlik göstermektedir.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelenirken, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu ifade edilmiştir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için gereken mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında sadece il geneli değil ülke çapında da talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Şekil 28: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri

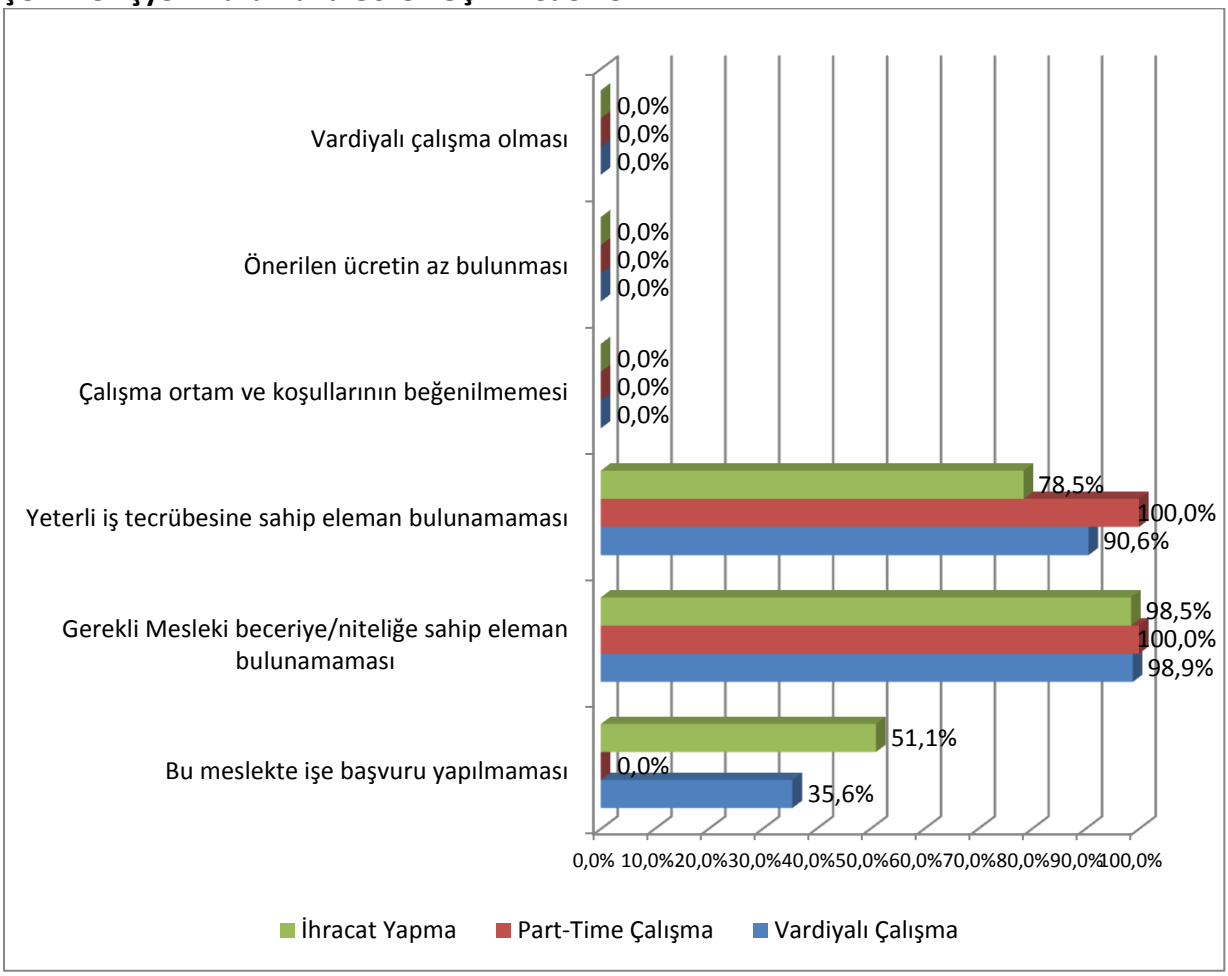

Kaynak: İPA 2016

Adıyaman ilinde işyerlerinin part-time veya vardiyalı çalışanı olması, işyerinin ihracat yapıp yapmaması gibi işyeri durumuna göre eleman temininde güçlük çekme nedenlerine bakılacak olursa; her üç duruma sahip işyerlerinde de oranları değişmekle beraber TGÇM nedenlerinden ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. Part-time yapan işyerlerinde bu nedene ilişkin oranının yüzde 100 olarak hesaplanması ile biraz daha belirgindir. Ayrıca Adıyaman ili hatta ülke geneli işyerlerinin

eleman temininde güçlük çekmelerinin de aynı nedene dayanması sebebiyle, bu husus genel bir problem halini almaktadır.

Tablo 30: Meslek Grubuna Göre TGÇM Nedenleri

MESLEK GRUPLARI	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	Vardiyalı çalışma olması
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	19,4%	100,0%	80,6%	0,0%	0,0%	0,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	45,6%	100,0%	84,2%	0,0%	0,0%	0,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	23,6%	0,0%	0,0%	76,4%	76,4%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	47,4%	87,7%	87,7%	0,0%	2,5%	0,0%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	34,2%	94,8%	69,9%	0,0%	0,0%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	46,0%	100,0%	80,5%	0,0%	0,0%	0,0%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	37,4%	100,0%	86,5%	18,0%	18,0%	0,0%
GENEL TOPLAM	**38,3%**	**96,6%**	**82,5%**	**12,1%**	**12,3%**	**0,0%**

Kaynak: İPA 2016

Adıyaman ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekme nedenlerine bakılacak olursa Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması nedeni en çok tercih edilen nedenlerdendir. Öyle ki, dokuz meslek grubundan altı tanesi için en yüksek oranda söz konusu neden işaretlenmiştir.

Tablo 31: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

MESLEKLER	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	Vardiyalı çalışma olması
Makineci (Dikiş)	40,0%	100,0%	85,0%	20,0%	20,0%	0,0%
Hemşire	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Elektrikçi (Genel)	90,9%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kesimci (Saraciye)	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat Teknolojisi Teknikeri	28,6%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Muhasebeci	70,9%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri)	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Forklift Operatörü	16,7%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Makine Bakımcı	58,2%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Torba Ve Çuval Dikme Makinesi İşçisi	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
GENEL TOPLAM	**38,3%**	**96,6%**	**82,5%**	**12,1%**	**12,3%**	**0,0%**

Kaynak: İPA 2016

Adıyaman ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, toplam on mesleğin tamamında temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması olduğu görülmektedir. Kesimci (Saraciye) mesleğinin ise temininde güçlük çekilmesinin tek bir nedeni olduğu tablodan görülmekte olup Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması neden olarak belirlenmiştir.

5. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yıl öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Adıyaman ilinde 2016 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde

durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 16,1'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Adıyaman ilinde işverenlerin yüzde 16,6'sı istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 2'si istihdamın artacağını öngörürken Adıyaman 'da bu sayı ülke geneli ile aynı olduğu görülmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke geneli ile aynı düzeyde yüzde 3,6 olarak öngörülmüştür.

Tablo 32: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

SEKTÖRLER	ARTIŞ	AZALIŞ	FİKRİM YOK	DEĞİŞMEYECEK
Madencilik ve taş ocakçılığı	12,5%	12,5%	12,5%	62,5%
İmalat	25,0%	5,6%	41,7%	27,8%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	66,7%	33,3%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
İnşaat	17,5%	3,2%	58,7%	20,6%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	19,2%	1,9%	53,8%	25,0%
Ulaştırma ve depolama	3,3%	10,0%	63,3%	23,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	6,7%	0,0%	66,7%	26,7%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	12,5%	12,5%	37,5%	37,5%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	52,0%	48,0%
Eğitim	22,2%	0,0%	33,3%	44,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	30,8%	7,7%	15,4%	46,2%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%
GENEL TOPLAM	**16,6%**	**3,6%**	**43,4%**	**36,4%**

Kaynak: İPA 2016

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, imalat, eğitim, Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı ile inşaat sektörlerinde olduğu görülmektedir.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus; Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir değişimin olmayacağı öngörüsünde bulunmuşlardır.

Tablo 33: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

SEKTÖRLER	NET İSTİHDAM DEĞİŞİMİ	NİDO
Madencilik ve taş ocakçılığı	3	0,5%
İmalat	575	9,9%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0	0,0%
İnşaat	95	5,8%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	36	1,8%
Ulaştırma ve depolama	21	1,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	3	0,8%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	13	8,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0	0,0%
Eğitim	5	1,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	14	2,7%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	9,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	0	0,0%
GENEL TOPLAM	**766**	**5,1%**

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2017 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2016 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 2,8 artacağı beklenmekte olup Adıyaman'da ise bu oran, yüzde 5,1 olup ülke genelinin üzerinde bir değer göstermektedir.

Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Gayrimenkul faaliyetleri, İdari ve destek hizmet faaliyetleri ve Diğer hizmet faaliyetleri sektörleri dışındaki tüm sektörlerde artış tahmin edilmektedir. Artışın en fazla İmalat sektöründe olacağı, öngörülmekteyken bunu Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörleri takip etmektedir.

Net istihdam değişim sayılarına göre ise çalışan sayılarındaki farklılık, bu sıralamayı değiştirmektedir. Öyle ki en yüksek net istihdam değişim sayısı imalatta değişmeyip, inşaat ile ulaştırma ve depolama sektöründe sıralama değişmektedir. Net istihdam değişimi ile NİDO verilerinde sektörlerin istihdam artışlarındaki sıralama değişikliğinin sebebi mevcut sektörlerdeki çalışan sayılarının farklı olmasıdır.

Tablo 34: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

MESLEK GRUBU	NET İSTİHDAM DEĞİŞİMİ	NİDO
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	12	1,3%
Hizmet ve Satış Elemanları	9	0,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	95	2,7%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	-1	-7,6%
Profesyonel Meslek Mensupları	26	2,6%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	95	5,0%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	16	2,2%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	512	9,3%
Yöneticiler	2	1,5%
GENEL TOPLAM	**766**	**5,1%**

Kaynak: İPA 2016

Meslek gruplarına göre net istihdam değişimi incelendiğinde; Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerlerinde net istihdam değişimi en yüksek meslek grubu, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar olarak tespit edilmiştir. Adıyaman ilinde ise ilk sırada Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu yer alırken sayısal olarak en çok artış, sırasıyla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek gruplarında beklenmektedir. Bu üç meslek grubunun net istihdam artış beklentisinin toplamı, Adıyaman ilinde beklenen tüm artışın yüzde 91,6 'sını oluşturmaktadır.

En az artış beklentisi ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları ile Yöneticiler meslek grupları olup istihdamda azalış beklenmektedir.

Net istihdam değişim oranlarına göre ise çalışan sayılarındaki farklılık, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek gruplarını ilk sıralara yükseltmektedir. Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubu ise net istihdam değişimi -7,6 ile son sırada yer almaktadır.

Tablo 35: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

NET İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER	NET İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER
Akrilik İplik Üretim İşçisi	Şoför (Yolcu Taşıma)
Makineci (Dikiş)	Tır-Çekici Şoförü
Servis Şoförü (Okul)	İnşaat Boyacısı/Boyacı
Temizlik Görevlisi	Kesimci (Saraciye)
Paketleme İşçisi	Bekçi
Kalite Kontrolcü	Büro İşçisi
Beden İşçisi (İnşaat)	Çaycı
Mermer İşçisi	Bahçıvan
Ütücü	Elektrik Teknisyeni
Beden İşçisi (Genel)	Yönetici (Perakende Ticaret)

Kaynak: İPA 2016

Adıyaman ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler sırasıyla, Akrilik İplik Üretim İşçisi, Makineci (Dikiş), Servis Şoförü (Okul), Temizlik Görevlisi, Paketleme İşçisi, Kalite Kontrolcü meslekleri olup, Şoför (Yolcu Taşıma), Tır-Çekici Şoförü, İnşaat Boyacısı/Boyacı, Kesimci (Saraciye), Bekçi mesleklerinde ise azalış beklenmektedir.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (İnşaat) ve Beden İşçisi (Genel) meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Buradan Adıyaman ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Şekil 29: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO

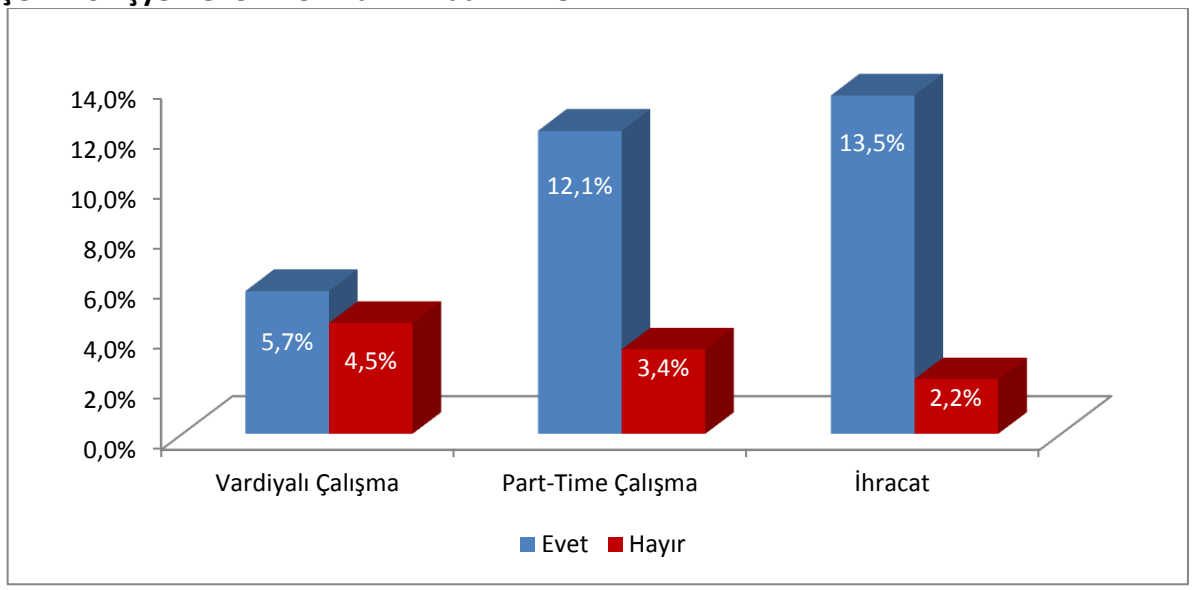

Kaynak: İPA 2016

İşyeri özellikleri bakımından net istihdam değişim oranlarına bakıldığında Adıyaman ili için yüzde 5,1 olan net istihdam değişim oranı, vardiyalı çalışma, part-time çalışma veya ihracat yapma olmak üzere üç özelliğe sahip işyerlerinin üç türünde de daha yüksek olarak hesaplanmaktadır. Bu da vardiyalı çalışma, part-time çalışma veya ihracat yapan işverenlerin önümüz dönem, bu üç özelliğe de sahip olmayan işverenlere nazaran daha yüksek istihdam artışı beklediğini göstermektedir.

Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerleri için ülke geneli yüzde 2,8 net istihdam değişim oranından, bu üç özellikten birine sahip olan işyerlerinin net istihdam değişim oranları, daha düşük olarak hesaplanmıştır.

Şekil 30: İşverenlerin Bir Yıl Sonraki İstihdam Değişim Beklentilerine Göre Beş Yıl Sonraki Beklentileri

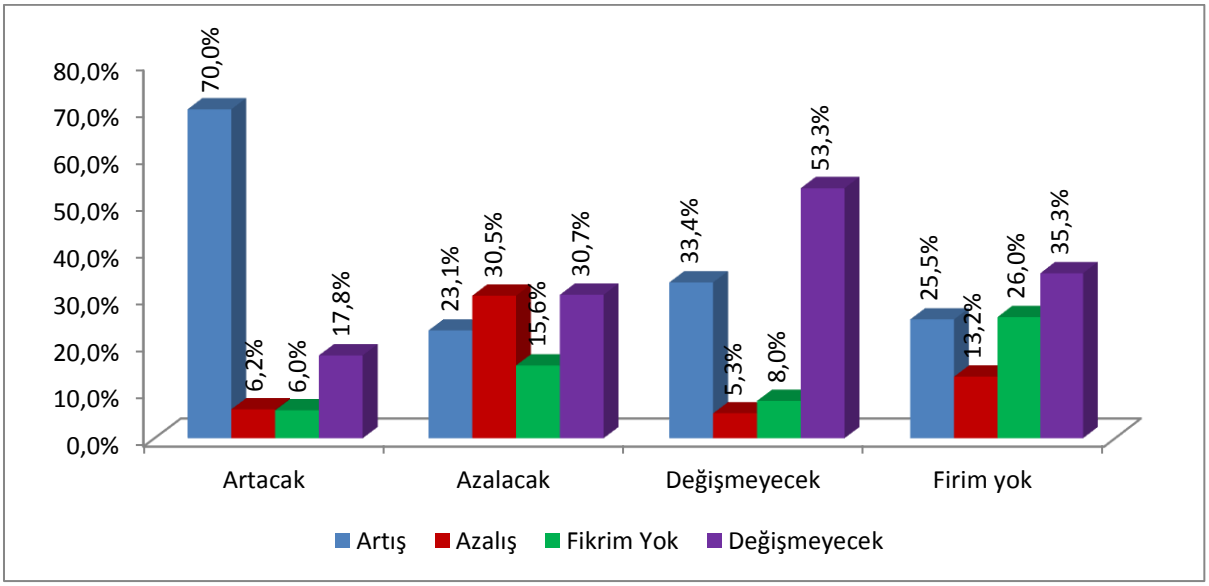

Kaynak: İPA 2016

Adıyaman ilinde işverenlerin bir yıl sonraki istihdam değişim beklentilerine göre beş yıl sonraki istihdam değişim beklentileri incelendiğinde işveren beklentilerinin birbirleriyle örtüştükleri görülmektedir. Bir yıl sonrası için istihdam artışı bekleyen işverenler toplam işverenlerin yüzde 16,4'ünü oluşturmaktadır. Bir yıl sonra artış bekleyen işverenlerin ise yüzde 70 'inin beş yıl sonrası için artış beklediği görülmekte iken yüzde 6,2'si ise azalış beklediği görülmektedir.

Bir yıl sonrası için istihdam azalışı bekleyen işverenler toplam işverenlerin yüzde 4,3'ünü oluşturmaktadır. Önümüzdeki dönemde istihdam azalışı bekleyen işverenlerin yüzde 30,5'i beş yıl sonrası için de azalış beklemektedir. Bunun yanı sıra kısa vadede istihdam azalışı bekleyen işverenlerin yüzde 23,1'i beş yıl sonrası için istihdam artışı beklemektedir.

Önümüzde ki dönemde istihdamın değişmeyeceğini ifade eden işverenler, toplam işverenlerin yüzde 29,6 'sını oluşturmaktadırlar. Bunlardan yüzde 53,3'lük kısmı ise hem kısa vadede hem de beş yıl sonrasında yine istihdamın mevcut durumunu koruyacağını ifade etmişlerdir.

İşverenlerin yüzde 49,7‘lik kısmı ise bir yıl sonrası için istihdam artışı/azalışı hakkında herhangi bir öngörülerinin olmadığını beyan etmişlerdir. Önümüzdeki dönem için öngörüsü olmayanların da yüzde 26’sı uzun vadede de herhangi bir tahminde bulunamamışlardır.

Bu minvalde araştırma sonuçlarına göre işverenlerin bir yıl sonraki istihdam değişim beklentileri ile beş yıl sonraki beklentileri birbirleriyle tutarlı olup önümüzdeki dönem için işveren hangi beklenti içindeyse beş yıl sonra da aynı eğilimde olduğu anlaşılmaktadır.

SONUÇ

İstihdamın artırılması ve işsizliğin azaltılması; eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılmasına, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır. Bu hedef doğrultusunda Adıyaman ilinde işgücü piyasası talep boyutunu tespit edebilmek amacı ile 2016 yılında işgücü piyasası talep araştırması yapılmıştır.

İşgücü piyasasını analiz etmek amacıyla hem arz hem de talep verilerini içeren bu raporda arz tarafının verilerini yayınlayan TÜİK'in rakamları ile İŞKUR'un idari kayıtlarında tuttuğu verilerinden hareket ederek işgücü piyasasının arz boyutu incelenmiştir. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır. İl düzeyinde yayımlanan en son veri olan 2013 yılı verilerine göre Adıyaman ilinde İşgücüne Katılım Oranı yüzde 43,1; İstihdam Oranı yüzde 39,2 ve İşsizlik Oranı yüzde 9,1 olarak gerçekleşmiştir. Bu oranlarla birlikte Adıyaman ili; işgücüne katılma oranı ve istihdam oranı bakımından Türkiye ortalamasının altında bulunmaktadır. Ancak işsizlik oranı bakımından Türkiye ortalamasına göre daha iyi durumdadır. 2013 yılında Türkiye'de işsizlik oranı yüzde 9,7 olarak gerçekleşmiştir.

İşgücünün arz boyutuna ilişkin diğer veriler İŞKUR idari kayıtlarından üretilmektedir. Bu veriler Kurumun sunmuş olduğu hizmetler ile yürütmüş olduğu faaliyetlere ilişkindir. Adıyaman ilinde 2015 yılında İŞKUR verilerine göre kayıtlı işsiz sayısı 22 bin 297'dir. Bu sayının yüzde 44,5'i kadınlardan, yüzde 55,5'i de erkeklerden oluşmaktadır. En fazla kayıtlı işsiz Beden İşçisi (Genel) mesleğinde bulunmaktadır. 2015 yılında Adıyaman ilinde 6 bin 936 kişilik bir açık iş alınmış olup, en fazla açık iş Makine(Dikiş) mesleğinde bulunmaktadır. İşe yerleştirme rakamı ise 2015 yılında 2 bin 945 kişi olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerin yüzde 32,2'sini kadınlar, yüzde 67,8'ini ise erkekler oluşturmaktadır. En fazla işe yerleştirme yapılan meslek ise Makine(Dikiş) olmuştur. Adıyaman İl Müdürlüğünce düzenlenen eğitim programları kapsamında ilk sırada İşbaşı Eğitim Programları gelmektedir. Toplam açılan programların yüzde 86'ıi bu programlardan oluşmaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin kayıtlı olduğu ilk üç meslek ise Beden İşçisi (Genel), Büro memurları(Genel) ve Makine(Dikiş) meslekleri olmuştur.

İşgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin verileri ise Adıyaman İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 349 olup 313 işyerinden cevap alınmıştır. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 17 sektörde tam sayım yapılmıştır. Adıyaman ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 15 bin 87 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 12 bin 120 çalışan erkeklerden, 2 bin 967 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Sektörlere göre dağılımda ise; Adıyaman ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. Bütün sektörlerde kadın çalışan sayısı erkek çalışan

sayısından düşüktür. Kadın istihdamının Adıyaman ilinde daha da desteklenmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Sektörler özelinde incelendiğinde; ortalama çalışan sayısı en fazla İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe bulunmaktadır. Takiben ortalama çalışan sayısında ikinci sırayı yüzde 81,1 ile imalat, üçüncü sırayı da yüzde 76,8 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü takip etmektedir. Bu üç sektör il geneli ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İmalat sektörünün Adıyaman ili için en yüksek istihdamı barındıran bir sektör olduğu daha önce ifade edilmişti. İmalat sektöründeki işyeri sayısının da diğer sektörlere nazaran daha fazla olması ortalama çalışan sayısı sıralamasında bu sektörün ikinci sırada olmasının sebebini oluşturmaktadır.

İl genelindeki çalışan sayıları, meslek grubu bazında bakıldığında, toplam çalışanların içerisinde Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar 5.530 kişi ile ilk sırada yer almaktadırlar. İlk sırada yer alan Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda 4.299 erkek ve 1.231 kadın çalışan bulunmaktadır.

Adıyaman ilinde açık iş oranı yüzde 1,9 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,5 olup, Adıyaman ili açık iş oranı bakımından 0,4 puanlık bir farkla Türkiye ortalamasının üstündedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 9,1 ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörüdür.

Adıyaman ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 54,2'dir. Bu meslek grubunda açık iş oranı yüzde 2,8'dir.

Adıyaman ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci (Dikiş), Konfeksiyon İşçisi, Paketleme İşçisi, Beden İşçisi (Genel), Elektrikçi (Genel), Kalite Kontrolcü-Tekstil, Ortacı/Ayakçı (Tekstil), Elektrik Teknikeri, Kalite Kontrolcü ve Garson (Servis Elemanı) olarak sıralanmıştır.

Adıyaman ilinde açık işlerin yüzde 65,7'sinde işverenler işgücü taleplerinde öğrenim durumunu dikkate almamıştır. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise lise altı seviyesi olarak görülmektedir. Kısaca açık işlerin tamamına yakınında öğrenim durumu gözetilmeyenler ve lise altı seviyesi ön plana çıkmıştır.

Adıyaman ilinde temininde güçlük çekilen meslekleri sektörlere göre incelendiğinde en fazla Diğer hizmet faaliyetleri ile imalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. İmalat sektöründeki mevcut işyerlerinin fazla olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

Adıyaman ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 61,9'u söz konusu meslek grubunda yer almaktadır.

Adıyaman ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Makineci (Dikiş) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Makineci (Dikiş) mesleği aynı zamanda açık işi en

çok olan meslekler arasında ilk sırada yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgidir.

Adıyaman ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 16,1'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Adıyaman ilinde işverenlerin yüzde 16,6'sı istihdamın artacağını öngörmüştür. İstihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke geneli ile aynı düzeyde yüzde 3,6 olarak öngörülmüştür.

İşverenlerin gelecek ile ilgili olumlu beklentileri işgücü piyasasında talep yaratacaktır. İşgücü talebiyle arzı eşleştirerek Adıyaman'da istihdamı artırmak üzere;

İşsizliğin azaltılması, istihdamın kalitesinin ve kalıcılığının arttırılması amacıyla aşağıda çözüm önerileri sunulmuştur:

- Mesleki eğitimlerin, sektörün ve işverenlerin ihtiyaçları analiz edilerek tasarlanması gerekmektedir. Ayrıca verilecek eğitimlerin istihdam garantili olması sağlanmalıdır.
- Kayıt dışılığın önüne geçilmesi için gereken önlemler alınmalıdır.
- Tarıma dayalı sanayinin geliştirilmesi desteklenmelidir.
- İlde ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi adına girişimciliğin desteklenmesi ve özendirilmesi, tam zamanlı, sürekli işlerin yaratılması önem arz etmektedir.
- İstihdam yaratan işletmelere teşvikler ve destekler sağlanmalı, vergileri düşürülmeli,
- Eğitim-istihdam ilişkisi güçlendirilmelidir.
- İşsizliğin en önemli sebeplerinden bir tanesi de, nitelik yetersizliğidir. Eğitime katılım ve eğitim seviyesinin yükseltilmesi gerekmektedir.
- Kadınların işgücüne katılımını sağlayacak ve kolaylaştıracak yöntemler belirlenmelidir.
- İstihdam konusunda otorite sahibi kuruluşlar, konuyla ilgili diğer kurumlarla birlikte koordineli şekilde hedefler tespit etmeli ve bu hedeflere göre stratejiler belirlemelidir.

Kısaca;

Aktif İstihdam Politikaları, işgücü ihtiyacı duyulan ve temininde güçlük çekilen mesleklere yöneltilmelidir. İşgücü ihtiyacı duyulan mesleklerde mesleki eğitim kursları açılmalı ve bu kurslarda işgücü piyasasının aradığı nitelik ve becerilere yönelik eğitim verilmelidir. İş ve Meslek Danışmanlığı faaliyetleri ile işsizler ve öğrenciler işgücü piyasasının eleman ihtiyacı duyduğu mesleklere yönlendirilmelidir. İstihdamdan kopacak işgücü de önceden göz önüne alınıp gerekli önlemler alınmalıdır.

KAYNAKÇA

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

EKLER

EK 1: 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

İŞKUR 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2016 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 3.536 TL (üçbinbeşyüzotuzaltı Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :.....

Işyerinin Yasal Unvanı :.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....

MAHALLE :.....

CADDE/SOKAK :.....

İÇ/DIŞ KAPI NO :.....

TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı: ..... Unvanı :.....

Tarih : ..... Telefonu : .....

E-Posta :..... İmza/Kaşe: .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

(Cevabınız Hayır ise 4. Soruya geçebilirsiniz)

Evet ☐ Hayır ☐

(..... Yılından bu yana)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Talebi ☐ İşbaşı Eğitim Programları ☐

Çalışanların Mesleki Eğitimi ☐ Mesleki Eğitim Kursu ☐

Kısa Çalışma Ödeneği ☐ Danışmanlık ve Yönlendirme ☐

4) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

5) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde kısmi süreli (part-time) çalışanın olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

BÖLÜM I-MEVCUT İSTİHDAM

7) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER 8)Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz? 8.1)Eleman aramıyoruz ☐ ⇨ 9.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Fark etmez	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Fark etmez	Talep Edilen Beceriler* 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve yaratıcılık alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli meslekî/teknik bilgi ve tecrübe			Ilgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Özel İstihdam Büroları			Açık Işiniz Için Ne Kadar Süredir Eleman Arıyorsunuz? 1. 0-30 Gün 2. 31-89 Gün 3. 90+ Gün
				1	2	3	1	2	3	

*Önem derecesine göre EN FAZLA 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)

**Kullandığınız arama kanallarından EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

5

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2017 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

9) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	9.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.

9.1) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

10)30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	10.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

11) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

11.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ ➡ **12.Soruya Geçiniz.**

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortamı ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek Işaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

12) 5 yıl sonra işyerinizde çalışan sayısının ne yönde olmasını bekliyorsunuz?

Artacak ☐ Azalacak ☐ Değişmeyecek ☐ Fikrim Yok ☐

13) 5 yıl sonra içinde bulunduğunuz sektörün durumunun nasıl olacağını bekliyorsunuz?

Daha iyi olacak ☐ Daha kötü olacak ☐ Değişmeyecek ☐ Fikrim Yok ☐

14) 5 yıl içerisinde sektörünüzü değiştirmeyi düşünüyor musunuz?

Evet, düşünürüm ☐ Hayır, düşünmem ☐

15) İşbaşı Eğitim Programlarından yararlanma süresinin 6 aydan 12 aya çıkarılmasının istihdama etkisinin nasıl olacağını düşünüyorsunuz.

Artacak ☐ Azalacak ☐ Değişmeyecek ☐

16) Doğum sonrası Yarı Zamanlı Çalışmanın kadın istihdamını ne yönde etkileyeceğini belirtiniz.

Kadın istihdamını Arttıracak ☐ Kadın İstihdamını Azaltacak ☐ Değişmeyecek ☐

2016 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşveren/İşveren Temsilcisi görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri:

EK 2: ÖRNEKLEME YAPILAN İLLER LİSTESİ VE ÖRNEK SAYILARI

İl Adı	2_9	10_19	20+	Genel Toplam
ADANA	296	80	2.123	2.499
ADIYAMAN	25	19	349	393
AFYONKARAHİSAR	69	23	630	722
AĞRI	13	6	192	211
AKSARAY	44	10	326	380
AMASYA	33	8	257	298
ANKARA	976	446	6.765	8.187
ANTALYA	526	193	3.271	3.990
ARDAHAN	5	66	22	93
ARTVİN	20	3	120	143
AYDIN	154	36	960	1.150
BALIKESİR	174	58	1.070	1.302
BARTIN	18	9	221	248
BATMAN	20	21	498	539
BAYBURT	11	62	36	109
BİLECİK	26	9	222	257
BİNGÖL	14	15	244	273
BİTLİS	14	12	193	219
BOLU	44	13	274	331
BURDUR	34	10	225	269
BURSA	468	164	4.579	5.211
ÇANAKKALE	84	26	375	485
ÇANKIRI	20	5	115	140
ÇORUM	60	26	444	530
DENİZLİ	157	52	1.527	1.736
DİYARBAKIR	67	48	1.267	1.382
DÜZCE	51	19	442	512
EDİRNE	47	17	288	352
ELAZIĞ	48	31	544	623
ERZİNCAN	25	12	149	186
ERZURUM	53	24	473	550
ESKİŞEHİR	100	24	489	613
GAZİANTEP	231	71	1.799	2.101
GİRESUN	33	18	311	362
GÜMÜŞHANE	13	58	65	136
HAKKARİ	5	62	68	135
HATAY	145	42	1.109	1.296
IĞDIR	13	3	104	120
ISPARTA	44	15	307	366
İSTANBUL	3.655	1.289	7.670	12.614
İZMİR	791	241	5.760	6.792
KAHRAMANMARAŞ	77	46	845	968

KARABÜK	28	6	263	297
KARAMAN	27	10	211	248
KARS	13	106	82	201
KASTAMONU	38	20	313	371
KAYSERİ	177	53	1.690	1.920
KIRIKKALE	28	8	204	240
KIRKLARELİ	45	16	311	372
KIRŞEHİR	16	10	154	180
KİLİS	6	62	73	141
KOCAELİ	252	100	3.160	3.512
KONYA	261	69	2.174	2.504
KÜTAHYA	56	16	473	545
MALATYA	64	26	639	729
MANİSA	195	42	1.173	1.410
MARDİN	19	25	581	625
MERSİN	187	66	1.924	2.177
MUĞLA	218	69	1.046	1.333
MUŞ	13	11	193	217
NEVŞEHİR	38	13	340	391
NİĞDE	46	13	241	300
ORDU	75	28	537	640
OSMANİYE	36	14	411	461
RİZE	28	19	308	355
SAKARYA	133	36	949	1.118
SAMSUN	147	35	1.054	1.236
SİİRT	8	12	166	186
SİNOP	29	5	143	177
SİVAS	62	26	513	601
ŞANLIURFA	86	75	1.191	1.352
ŞIRNAK	5	25	293	323
TEKİRDAĞ	139	46	1.455	1.640
TOKAT	44	20	372	436
TRABZON	91	50	1.058	1.199
TUNCELİ	6	77	48	131
UŞAK	41	20	438	499
VAN	43	23	549	615
YALOVA	33	10	318	361
YOZGAT	36	13	224	273
ZONGULDAK	59	17	457	533
Genel Toplam	**11.531**	**4.684**	**72.751**	**88.966**

EK 3- TANIM VE KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Aktif Kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 12 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır. (İŞKUR)

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Çalışma Çağındaki Nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

Genç İşsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç İşsizlik Oranı : 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

$$Genç\ İşsizlik\ Oranı = \frac{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşsiz}{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşgücü\ Arzı\ (İstihdam + İşsiz)}$$

Genç Nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Eğitim Durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana gruplar aşağıdadır:

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Eğitim Seviyelerine Göre İşgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

Eksik İstihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

İktisadi Faaliyetlere Göre İstihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık
B	Madencilik ve Taş Ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı
E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı
H	Ulaştırma ve Depolama

I	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
J	Bilgi ve İletişim
K	Finans ve Sigorta Faaliyetleri
L	Gayrimenkul Faaliyetleri
M	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri
N	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
O	Kamu Yönetimi ve Savunma
P	Eğitim
Q	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
R	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal Ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslar Arası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

İstihdam Edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\text{İ}stihdam\ Oranı = \frac{Toplam\ \text{İ}stihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İş Başında Olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş Başında Olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İşe Yerleştirme: İş arayanların Kurumca işe yerleştirilmesidir.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

$$\text{İş}g\text{ü}c\text{ü} = \text{İ}stihdam\ Edilenler + \text{İ}\text{ş}sizler$$

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır. Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması: İŞKUR tarafından 08 Nisan - 06 Mayıs tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2014 yılı kayıtlarıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Katılım\ Oranı = \frac{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı\ (\ \text{İ}stihdam + \text{İ}ş siz)}{Kurumasal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

İşgücüne Dahil Olmayan (İnaktif) Nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır. İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş Bulma Ümidi Olmayanlar: Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Dahil\ Olmayan\ N\text{ü}fus\ Oranı = \frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus - \text{İş}g\text{ücü}}{Kurumsal\ Olmayan\ N\text{ü}fus} \times 100$$

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik Oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

$$\text{İş}sizlik\ Oranı = \frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı(\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)} \times 100$$

İşteki Durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

Kayıt Dışı İstihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt Dışı istihdam Oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

$$Kayıtdışı\ İstihdam\ Oranı = \frac{Kayıtdışı\ İstihdam}{Toplam\ İstihdam} \times 100$$

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı İşgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Kurumsal Olmayan Nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal Olmayan Çalışma Çağındaki Nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Mesleklere Göre İstihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) ISCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. ISCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü,

öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş Bağımlılık Oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

$$\boldsymbol{Ya}\text{ş } \boldsymbol{Ba}\text{ğ}\boldsymbol{mlılık\ Oran}\text{ı} = \frac{0 - 14\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus + 65\ Ya\text{ş}\ ve\ \text{ü}st\text{ü}\ N\text{ü}fus}{15 - 64\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yerel Birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Yetersiz İstihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Zamana Bağlı Eksik İstihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İŞKUR

TÜRKİYE İŞ KURUMU
ADIYAMAN ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres: Turgut Reis Mah. Sakarya Cad.2/A 02100 ADIYAMAN
Tel: 0416 216 11 55
www.iskur.gov.tr